ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

Влада – Радам!

№ 3 (2250) ♦ Вівторок, 11 січня 2000 року ♦ Ціна договірна

Добрим людям на здоров'я, на дружну роботу

Неповторним багатоголоссям «Щедрий вечір, добрий вечір» аритсти з Черкаського державного заслуженого українського народного хору, лауреата Шевченківської премії, привітали Голову Верховної Ради України Олександра Ткаченка з 2000-літтям Різдва Христового, з чудовим народним святом.

Олександр Миколайович був розчулений щирим пісенним привітанням черкащан, тому подякував сердечно землякам, побажав усіляких гараздів і, як годиться за звичаєм, поклав у торбину колядникам «кільце ковбаски», тобто подарунки.

Від Верховної Ради колядники попрямували до Кабінету Міністрів, де побажали «усім добрим людям на здоров'я».

(Закінчення на 2-й стор.).

✔ 1345 р. У Великому князівстві Литовському, під час правління князя Ольгерда, руську (українську) мову було визнано як офіційну .

✔ 1664 р., січень. Похід запорозьких козаків під проводом Івана Сірка на Правобережну Україну.

✔ 1846 р. Побачила світ «Історія русів» — найвидатніший твір української національно-політичної самостійницької думки XIX ст.

✔ 1930 р. Народився Валя Котик, юний партизан Великої Вітчизняної війни, піонер, Герой Радянського Союзу (посмертно).

11 січня

Офіційно

З бюджетом не зволікати

— Ми не можемо бути задоволені підсумками роботи парламенту за рік, коли головне питання —затвердження держбюджету — залишилося невирішеним, — сказав Голова Верховної Ради України Олександр Ткаченко на нараді голів комітетів, фракцій і груп. —Хоча є й конкретні результати роботи: за четверту сесію розглянуто 503 питання, в цілому прийнято 124 закони, 173 у першому і другому читаннях. Щодня парламент розглядав у середньому 8—9 питань.

(Закінчення на 2-й стор.).

Коментар

Енергетика в епіцентрі чуток

А їй потрібен чіткий план виходу з кризи

Об'єктивною причиною відсутності такого плану є, звичайно ж, адміністративна реформа та великі кадрові перестановки. Досить сказати, що жоден із прогнозів щодо призначення керівників і урядових кураторів паливно-енергетичного комплексу не справдився. Так що легке збентеження в енергетичних лавах цілком виправдане. Плани й перспективи, намічені в кінці року колишнім першим віцепрем'єром Анатолієм Кінахом і міністром енергетики Іваном Плачковим, судячи з усього, різко змінюються. А від перших висловлювань міністра новоспеченого Міністерства палива й енергетики Сергія Тулуба про його бачення роботи міністерства у багатьох відомчих старожилів, м'яко кажучи, потемніло в очах...

І було від чого. Наприклад, з інформації, поширеної агентством «Інтерфакс-Україна», випливає, що Мінпаленерго має намір відійти від прямих управлінських функцій, «вантаж можливостей і відповідальності перекладе на керівників підприємств і регіонів», відносини почне будувати на регіональній основі, щоб «не з Києва ділити цвяхи й керувати кожною лавою й кожним енергоблоком, а примусити людей на місцях займатися виробничою діяльністю».

(Закінчення на 2-й стор.).

Колаж Юлії ЄФІМОВОЇ.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про аварійно-рятувальні служби

5—8

Безкоштовні тільки лозунги, послуги — за готівку

10

Веселімося, співаймо — Різдво Христове прославляймо!

12

У номер

Віднайти 1,3 млрд. гривень — це реально,

вважає новий Кабінет Міністрів України, пропонуючи збільшити видатки консолідованого бюджету на 2000 рік за окремими статтями на 1267,4 млн. грн.

Про це, як зазначає «Інтерфакс-Україна», йдеться в пояснювальному листі до законопроекту про держбюджет країни на 2000 рік, поданому минулого четверга до Верховної Ради на друге читання.

Зокрема, з названої суми пропонується збільшити: на 158,7 млн. грн. видатки на відшкодування витрат, пов'язаних з ліквідацією наслідків Чорнобильської катастрофи; на 20 млн. грн. — на проведення заходів, пов'язаних з поверненням на історичну батьківщину кримськотатарського народу; на 53 млн. грн. —видатки відповідно до ст. 57 закону «Про освіту»; на 5 млн. грн. — на надання пільгових довгострокових кредитів для здобуття вищої освіти.

Щодо видатків, не врахованих у проекті бюджету-2000 під час його подання до Верховної Ради України у вересні минулого року (погашення заборгованостей із соціальних виплат, щорічна допомога ветеранам війни до Дня Перемоги тощо), то, як зазначається в супроводжувальному листі, їх урахування в законопроекті має бути безпосередньо пов'язане з ухваленням Верховною Радою законодавчих актів з питань збільшення доходів бюджету шляхом розширення податкової бази і скороченням пільг, наданих Верховною Радою.

Водночас, для забезпечення збалансованості державного і місцевого бюджетів у проекті закону про бюджет-2000 пропонується призупинити низку положень законодавчих актів і запровадити обмеження на здійснення певних видатків непершочергового характеру.

Кабінет Міністрів також вважає за можливе за рахунок окремих джерел збільшити доходну частину консолідованого бюджету на 2826,6 млн. грн.

✔ Після ремонту під'єднано до енергосистеми третій енергоблок Запорізької АЕС.

✔ У пошуках літака Ан-28, що зник над Туреччиною наприкінці 1999 року, братиме участь український літак Ан-30.

✔ В Одеській області з рейок зійшло 18 вагонів з вугіллям. Жертв немає.

На підтримку проведення всеукраїнського референдуму зібрано 3,3 млн. підписів

P.S.

У номер

З бюджетом не зволікати

(Початок на 1-й стор.).

Вирішення питання держбюджету на 2000 рік чекає вся країна, наголосив О. Ткаченко. За його словами, держава повинна мати бюджет в найближчі дні, щоб не повторилася ситуація 1997 року, коли він був затверджений аж у червні. Голова парламенту звернувся до голів комітетів, депутатських фракцій і груп з пропозицією прийняти закон про бюджет без зволікань протягом нинішнього тижня. Запропоновано таку процедуру розгляду бюджету: опрацювати документ в комітетах, фракціях і групах у вівторок після обіду та в середу, пленарне засідання у середу не проводиться. У четвер з 10-ї ранку приступити до розгляду бюджету у другому читанні. Якщо бюджет не буде прийнято до п'ятниці, знову зібратися керівникам комітетів, фракцій і груп і порадитися: чи працювати наступного тижня у пленарному режимі, чи зробити перерву до 1 лютого.

Варіант проекту держбюджету, поданий урядом до другого читання, значно відрізняється від затвердженого в першому читанні. З об'єктивних і суб'єктивних причин уряд знову затримав подання проекту основного економічного закону держави, і він надійшов до парламенту лише наприкінці дня 6 січня. За словами міністра фінансів Ігоря Мітюкова, нові підходи уряду до складання бюджету полягають у намаганні виписати реальну картину його показників. Уряд пропонує визначити розмір доходної частини в 39,1 млрд. грн. проти 38,9 млрд. грн. у варіанті, поданому до першого читання. Істотно змінено структуру наповнення доходної частини бюджету.

Новий уряд пропонує поряд із законом про держбюджет-2000 прийняти ряд податкових законів. Однак, на думку голови ВР О. Ткаченка, деякі з них є предметом політичного торгу між парламентом і Кабінетом Міністрів. Вони вже розглядалися в комітетах і не знайшли підтримки в депутатів через суперечності з чинним законодавством. Це може сповільнити бюджетний процес.

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про внесення змін до Повітряного кодексу України»

Верховна Рада України постановляє:

І. Внести до Повітряного кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 25, ст.274; 1998 р., № 2, ст.5) такі зміни:

1. Доповнити Кодекс статтею 3¹ такого змісту:

«Стаття 3¹. Державний нагляд за забезпеченням безпеки авіації

Державний нагляд за забезпеченням безпеки авіації здійснює спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади.

Взаємодія органів виконавчої влади України щодо нагляду за безпекою польотів повітряних суден здійснюється в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України».

2. У статті 3:

у частині першій слова «та Комітет по використанню повітряного простору України (Украеронавігацію)» виключити;

частину третю виключити.

3. Статтю 10 викласти в такій редакції:

«Стаття 10. Порядок використання повітряного простору України

Порядок використання повітряного простору України визначається Положенням про використання повітряного простору України і його додержання забезпечується державною системою використання повітряного простору України.

Положення про використання повітряного простору України та Положення про державну систему використання повітряного простору України затверджуються Кабінетом Міністрів України».

4. У частині першій статті 103 слова «та третім особам» замінити словами «а усі експлуатанти — третім особам».

ІІ. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,

15 грудня 1999 року.

№ 1297 — XIV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про внесення зміни до статті 5 Закону України «Про державне регулювання імпорту сільськогосподарської продукції»

Верховна Рада України постановляє:

1. Частину першу статті 5 Закону України «Про державне регулювання імпорту сільськогосподарської продукції» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 44, ст.281) доповнити словами «крім обов'язкових мінімальних цін на реалізацію» (продаж) цукрових буряків для виробництва цукру квоти «А» та квоти «В» і цукру квоти «А», які визначаються відповідно до Закону України «Про державне регулювання виробництва і реалізації цукру».

2. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,

21 грудня 1999 року.

№ 1327 — XIV.

Добрим людям на здоров'я, на дружну роботу

Колядники віншують Олександра Ткаченка

(Початок на 1-й стор.).

Черкащани, хранителі духу й пам'яті найвидатніших українців усіх часів, Тараса Шевченка і Богдана Хмельницького, піснею і словом закликали законодавців та урядовців забути вчорашні суперечки і непорозуміння, пробачити образи і з 2000 року розпочати воістину новий відлік часу — взаємодовіри, поваги, доброчесності, спільної, дружної роботи. Щоб наша Україна нарешті зняла із себе «латану свитину». І причепурилася, усміхнулася «як пишная панна»... Так велить чинити осяяне Божим світлом Різдво Христове і Тарасове слово. Так і в пісні народній співається: «Щоб в нас і в вас все було гаразд, щоб ви і ми щасливі були».

Лідія ТИТАРЕНКО.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Енергетика в епіцентрі чуток...

(Початок на 1-й стор.).

На думку міністра Сергія Тулуба, одна з першочергових проблем, які необхідно буде розв'язати міністерству, — неплатоспроможність теплових електростанцій. Розв'язанням проблеми неплатежів могло б стати створення сукупності підприємств, які працювали б на одну мету — виробництво певного товару. Об'єднання «шахта—електростанція» має видавати спільний кінцевий продукт —електроенергію.

Здавалося б, куди вже простіше! Але від захоплень з приводу геніальності простих рішень втримує низка обставин. У недавньому зверненні до Президента, до уряду і парламенту найстаріших енергетиків України і представників науково-технічної спілки енергетиків і електротехніків, стурбованих загрозою розвалу електроенергетичного комплексу країни, підкреслювалося: «Електроенергія — кінцевий продукт роботи вугільної, нафтогазової, транспортної й електроенергетичної галузей, а також — відповідних наукових, проектно-конструкторських і будівельних організацій». Тобто «точковий масаж» тяжко хворій енергетиці навряд чи допоможе. Як і стимуляція «периферичної», тобто периферійної, системи управління в період жорстокої кризи неплатежів і відсутності будь-яких вільних коштів для підтримання енергооб'єктів. Адже ні для кого не секрет, що майже все основне обладнання теплової енергетики (95% енергоблоків) вичерпало свій розрахунковий ресурс (100 тис. годин), більша частина енергоблоків (72%) відпрацювала 170 тис. годин, що перевищує визнану в світовій практиці межу фізичного зношення й морального старіння. Нові потужності в 1991—1999 роках не вводилися. Водночас ми чуємо про переговори зі Світовим банком щодо виділення саме вугільній галузі 1 млрд. доларів кредиту під чергові проекти вдосконалення галузі й видобуток шахтного метану. Очікують, що Рада директорів Світового банку позитивно вирішить питання про виділення останніх траншів кредиту (70 млн. доларів) на структурну перебудову вугільної промисловості, розпочату ще 1996 року, яка поглинула вже 230 млн. кредитних доларів.

Про позитивні результати всіх цих гучних проектів громадськість поки що не чула. Знаємо лише, що без імпортного вугілля енергетика не обходиться, і треба його все більше й більше... Віце-прем'єр Юлія Тимошенко заради поставок російських енергоносіїв вирушила на переговори до Москви. Обговорюватимуть питання розрахунків за них. Росія й Україна мають намір узгодити тарифи на транзит через Україну російської електроенергії до третіх країн. Україна також продовжує переговори про збільшення поставок газу на українські електростанції, зокрема, за схемою виробництва електроенергії на них для Північного Кавказу.

Пройшло повідомлення і про те, що віце-прем'єр Юлія Тимошенко готує пропозиції з реформування енергоринку країни, які ввійдуть у документ під робочою назвою «Енергетична концепція України».

Людмила МЕНЖУЛІНА.

Смерть — уже не покарання. Де-юре

«Виняткова міра» — 15 років?

Коментар

Українська держава де-юре оголосила про скасування смертної кари. До того було запроваджено мораторій на виконання смертних вироків. Тобто суди до виняткової міри засуджували, але злочинців не страчували. А відтепер — ні засуджувати до смертної кари, ні карати смертю...

Сьогодні — рано, завтра — пізно?

Сталося, здавалася, малоймовірне, хоч і очікуване. Очікуване тому, що мусили пам'ятати про дані під час вступу до Ради Європи зобов'язання. Та й у статті 24 Кримінального кодексу зазначено, що смертна кара —тимчасова міра покарання... А малоймовірне тому, що різним гілкам державної влади, в тому числі законодавчій і виконавчій, до скасування смертної кари ще треба було «дозрівати».

Навіть судова влада, яка мало залежить від думки електорату (суддів у нас призначають, а не обирають), й та не поспішала «поперед батька...». Те, що народні депутати, а не судді й адвокати ініціювали відповідні конституційні подання — досить промовистий доказ цього.

«Виручив», як це дедалі частіше трапляється, Конституційний Суд, розглянувши подання 51 народного депутата України (С. Головатого, Р. Зварича, В. Костицького та інших). Зауважте, той самий суд, який досі, впродовж двох останніх років, двічі відмовляв групам народних депутатів України в розгляді подання з приводу скасування смертної кари. Тоді, стверджують судді КС, на перепоні стояли суто формальні причини (неналежно оформлені подання), а не політичні й інші чинники, в тому числі й відповідна громадська думка. Та й цього разу рішення давалося непросто — 10 суддів проголосували «за», 6 — «проти».

Як зауважив після оприлюднення рішення КС суддя-доповідач Петро Мартиненко, суд переймався не настроями тієї чи тієї частини громадян, а виходив з положень Конституції України і досліджень науковців. На основі низки конституційних положень (статті 21, 22, 24, 28, 157 та ін.) КС визнав відповідні положення Кримінального кодексу про смертну кару неконституційними, такими, що втрачають чинність з дня ухвалення ним цього рішення, тобто з 30 грудня 1999-го.

Чи не буде завтра пізно, бо сьогодні рано?

Здавалося б, найпростіше передбачити наслідок рішення КС для більш як 400 гвалтівників, убивць та інших найстрашніших злочинців, засуджених до виняткової міри покарання, але не страчених через мораторій на виконання смертних вироків. Згідно з «буквою і духом» Конституції України, які передбачають зворотну дію законодавчих і судових актів у разі, якщо вони поліпшують права й свободи громадянина, рішення КС поширюється і на «зеків», які чекають своєї долі в камерах смертників. Новорічний Дід Мороз у суддівській мантії КС подарував їм найцінніше — життя. Інше питання: чи здатні ці злочинці сповна оцінити такий дарунок, якщо вони, скоюючи звірства, не знали ціни життя своїх жертв? А без цього розуміння не хочеться вірити у свідоме спокутування ними своїх гріхів.

У нелегкій ситуації опинилися й служителі Феміди з судових установ загальної юрисдикції. Особливо ті, які на час виголошення рішення КС розглядали кримінальні справи і доходили висновку про необхідність винесення підсудним саме смертного вироку, але винести його не встигли. Віднині їм, як пояснив суддя-доповідач КС Петро Мартиненко, доведеться вишукувати в кодексі іншу міру покарання. Та яку, дозвольте запитати, адекватну кару там відшукаєш, коли нині чинне українське законодавство не передбачає широко вживаного у світі замінника смертної кари — довічного ув'язнення — ні будь-якого іншого адекватного йому.

Зрозуміло, що в досить критичній ситуації опинився наш законодавець, котрий мусить прискорити розгляд і прийняття нового Кримінального кодексу, або передбачити суворіше покарання за найтяжчі злочини (скажімо, те саме довічне ув'язнення) в нині чинному застарілому законодавстві.

Та, безперечно, найбільше моральне випробування чекає на українське суспільство загалом. Хтозна, як поведуться кримінально налаштовані елементи, знаючи, що за будь-який злочин, навіть за нечувано жахливий, віднині більш як 15 роками ув'язнення не карають. І як поведуться рідні та родичі жертв таких злочинців, усвідомлюючи, що через півтора десятка років їхній кровний кривдник знову вийде на волю. Чи не призведе це до самосудів?

Багато хто з політиків вважає, що Україна таким рішенням КС зробила ще один крок до цивілізованої Європи. Дай, Боже, нам сили й мудрості, щоб ні Україна, ні Європа не мали приводу пошкодувати про це.

Анатолій БЕНЬ.

Мотивація вибору

Майбутню більшість у парламенті визначає закон про партії

Поза всяким сумнівом, спосіб обрання народних депутатів України є найістотнішим чинником, який визначає ефективність виконання своїх конституційних обов'язків парламентом України. Водночас це й головний регулюючий чинник, що визначає співвідношення й рівнем їх представництва в законодавчому органі. Другий етап реформування виборчої системи України повинен мати своїм наслідком покращення якісних параметрів наступного складу Верховної Ради України як законодавчого й вищого представницького органу.

Чи вирішує це завдання ухвалений минулого місяця в першому читанні проект нової редакції Закону «Про вибори народних депутатів України»?

Спочатку проаналізуємо вплив запропонованого варіанта закону із єдиним загальнодержавним округом при пропорційній системі на ефективність роботи законодавчого органу.

Найпершою умовою ефективної роботи парламенту є наявність у ньому однопартійної чи коаліційної більшості. Це обов'язково має бути більшість на основі єдності політичних позицій, а не потворна подоба дії, здійснена на меркантильних інтересах з елементами політичного сутенерства й персонального найму. Чи сприяє формуванню саме політичної більшості прийнятий варіант закону? До певної міри так. У ньому нарешті вирішене одне із кардинальних питань щодо правосуб'єктності у виборчому процесі. Це право передбачене (а тільки так і має бути) виключно за політичними партіями. Сподіваюся, на наступних президентських виборах вже будуть такі само правила. Водночас при такому варіанті залишається дилема, що не може бути пов'язана. Проект передбачає 4-відсотковий бар'єр голосів для проходження представників партій до парламенту. Кількість парламентських фракцій за такої умови можна прогнозувати, подивившись на сьогоднішній склад Верховної Ради. Чи легко при цьому сформувати політичну коаліційну більшість? Питання лишається відкритим. Боротися з цим шляхом збільшення бар'єра можливо, але втрачається значна частина представництва реально існуючих у суспільстві симпатій та настроїв. Отже, в межах цієї моделі окреслене завдання залишається проблематичним для виконання.

Безумовним позитивом прийнятого проекту є те, що запропонована схема буде сприяти розвитку загальнонаціональних політичних партій, які матимуть вплив на консолідацію суспільства не за регіональною, а за політичною ознакою і здійснюватимуть контроль за своїми представниками в органах влади.

А негативом проекту з пропорційною системою і єдиним загальнодержавним округом є очевидний наслідок відірваності депутата від виборців і водночас відсутність і регіонального представництва, і врахування регіональних інтересів. А відсутність у проекті будь-якого механізму залежності і підзвітності депутатів виборцям (чим, зрештою, і сильний парламентаризм) перекреслює наявні в такому варіанті позитиви.

Для забезпечення позитивних наслідків зміни виборчої системи ми маємо два шляхи вибору. Це може бути пропорційна система з обов'язковою децентралізацією обрання на регіональний рівень при збереженні загальнодержавного бар'єра й відкриттям партійних списків, тобто збереженням права виборця реалізувати свої симпатії і до партії, і до особистості, занесеної у список. Технологія такого підходу вже пройшла апробацію під час виборів депутатів обласних рад і не викликає жодних побоювань щодо можливостей її реалізації.

Або є інший шлях — збереження змішаної системи, але, безумовно, за істотної її модернізації, порівняно із минулими виборами. Головне, що в такому варіанті залишиться, — одномандатні округи, в яких виборці оберуть своїх представників до парламенту із кандидатів, що їх мають пропонувати лише політичні партії. За будь-якого вибору в розв'язанні цієї проблеми правосуб'єктність участі у виборчій кампанії має бути збережено тільки за партіями.

Ухвалення нової редакції виборчого закону є надзвичайно відповідальним актом. Хотілося б, аби при голосуванні щодо його позицій співвідношення спокуси корпоративного інтересу партійного керівництва й відповідальності за долю парламентаризму в нестабільному українському суспільстві було на користь відповідальності за подальші суспільні процеси.

Олександр ЛАВРИНОВИЧ,
народний депутат України.

Теплий кожух, та не гріє

Інтенсивний занепад, або Чому стала непотрібна колись високорентабельна галузь

Нещодавно Україна посідала четверте місце в Союзі за наявністю поголів'я овець: у 1988 році — 8,3 мільйона голів. Частка вовни у сировині легкої промисловості була понад 80 відсотків. Великі сподівання покладали на зростання виробництва всіх видів вовни. Адже вовна завдяки цінним технічним властивостям — міцності, розтяжності, гігроскопічності, здатності до валяння — є кращою сировиною для виробництва тканин, трикотажу, килимів, валяних виробів. Із овечих шкір роблять добротні кожушки. Із овечого молока карпатські майстри — чабани — виготовляють чудові сири.

На належному рівні велася селекційно-племінна робота, майже в кожному районі були племінні вівцеферми. Високоякісне поголів'я овець було сконцентровано на племфермах колективних господарств «Верховина» Міжгірського, Перше Травня Рахівського, «Пам'ять Ілліча» Свалявського районів Закарпатської області та Гірсько-Карпатської дослідної станції у с. Нижні Ворота Воловецького району. Тут вирощували племінних ярочок і баранів-плідників. Керівником й організатором племінної роботи був старший науковий співробітник Інституту землеробства і тваринництва Західного регіону України, кандидат сільськогосподарських наук Я. Сулима. Йому допомагали спеціалісти господарств, чабани з багаторічним досвідом, без участі яких важко уявити практичні результати науковців. Виведена ними українська гірсько-карпатська грубововна порода з-поміж інших порід, які є в Україні, найбільш пристосована до наших умов. Вона давала високоякісну баранину, бринзу і, звичайно, вовну — основну товарну продукцію галузі.

До 1994 року, наприклад, Міжгірський район протягом року продавав понад 200 тонн баранини, 70 тонн овечої бринзи і понад 40 тонн вовни.

Після відмови від державних контрактів на вовну, баранину, знищення племінного господарства і позбавлення державної підтримки вітчизняної науки наші ринковики на порядок денний поставили і цілковиту ліквідацію вівчарства. У Закарпатській області залишилося всього близько 16 тисяч голів овець, удвічі менше, ніж колись було в одному Міжгірському районі. Катастрофічно низькі показники продуктивності. Якщо в 1990 році на 100 вівцематок одержали 92 ягняти, то торік — лише 62, позаторік було 64.

Як вважають спеціалісти, криза у вівчарстві набирає необоротного характеру.

Вівчарство дає сезонну сировину, ціни на яку встановлено вкрай низькі. Наприклад, позаторік пропонована закупівельна ціна за кілограм немитої вовни становила 2 гривні за собівартості 6—7 гривень. Нині у господарствах усіх форм власності в одному лише Міжгірському районі є понад 100 тонн вовни, а реалізувати її нікому. Вовнопереробні підприємства України неплатоспроможні, і цю сировину практично не закуповують у своїх виробників. А декому стало вигідніше завозити її з Австралії чи Нової Зеландії.

Чотириразове зниження грошових доходів населення не могло не знизити попит і на продукцію вівчарства. Скажімо, у Львівській області середньодушовий доход становив 1990 року 3082 гривні, а в 1996 — лише 646. Аналогічна ситуація і в сусідів — іванофранківців та закарпатців. Тому люди й думають, як вижити в нинішніх умовах, що купити насамперед, а без чого можна й обійтися.

Майбутнє галузі нерозривно пов'язане з проблемами ціноутворення. В умовах вільних цін, приватної власності і конкуренції виробляється те, що можна продати, на що знайдеться покупець.

Сталий попит вибагливих споживачів мають, наприклад, вироби Путильської фабрики з переробки вовни — ліжники, безрукавки, килими і особливо дублянки. Вони увібрали все краще з традицій гуцульського вбрання і побуту. Одночасно ці вироби задовольняють найвишуканіші вимоги сучасної моди. Завдяки цьому на Буковині, і, напевно, в усій Україні, підприємство такого типу не дало вмерти багатьом народним ремеслам. Але які труднощі, завали доводиться при цьому долати! Головна — дефіцит сировини-вовни і овечих шкір, бо отари у більшості господарств пустили під ніж. Тому свої добротні і красиві вироби путильцям доводиться обмінювати на невеликі партії вовни у сусідніх областях — Закарпатській, Івано-Франківській. Яким чином вдається утримувати стабільні, порівняно невисокі, доступні покупцям ціни, одному Богу відомо. Скажімо, ліжник коштує 70—75 гривень, безрукавка з овечої шкіри — від 25 до 230 гривень (залежно від оздоблення), теплі шкарпетки з вовняної пряжі — 4—7 гривень. А якщо замовник здає на фабрику свої овечі шкіри, дублянка йому стає не більш як у 150—160 гривень.

Відгукнувшись на потреби ринку, буковинські умільці одними з перших у регіоні освоїли виробництво кожухів-дублянок. Бо хто не знає, що люті зими всі люблять цей теплий одяг. Однак державним чиновникам здалося, що це виробництво занадто збагатить майстрів. Тому було вигадано непосильний акцизний збір — 30 відсотків з підприємств, котрі виготовляють продукцію з натуральної шкіри. Отож і виходить, теплий карпатський кожух, та не гріє.

Нікого не порятував і Закон про статус гірських територій, за яким було поширено деякі пільги сільськогосподарським підприємствам регіону в одержанні інвестицій, банківських кредитів на відновлення і розширення виробництва. Бо поки що ніхто з виробників ними не зміг скористатися.

Мені як народному депутатові і колишньому керівникові одного з великих тваринницьких господарств Закарпаття під час зустрічей з колегами не раз доводилось обговорювати можливість створення в області хоча б одного підприємства, яке виготовляло б різноманітні товари з вовни і овечої шкіри. Знаю, що попит на такі вироби не пропав. Та де взяти засновницький капітал для нової справи? Навіть якийсь мізер валюти для придбання баранів-плідників, щоб оновити стада в гірських районах, Міністерство АПК України не знайшло.

Економічний занепад нашої держави в останнє десятиріччя, руйнація її провідних галузей не може тривати так довго. Потрібні енергійні пошуки шляхів виходу з кризи. Безперечний висновок: майбутнє галузі — за великими фермами або комплексами, де виробництво продукції базується на науково обгрунтованих малозатратних технологіях та повноцінній годівлі тварин, генетичний потенціал котрих ефективно окуповує всі виробничі затрати.

Разом з тим на селі дедалі більше утверджується думка, що прийняті останніми роками закони і урядові постанови на підтримку агропромислового комплексу, всілякі програми, концепції, рекомендації мають суто пропагандистський характер. Їх ніхто не брався фінансово і матеріально підкріплювати, а відтак і реалізовувати. Скажімо, ще в 1996—1997 роках група експертів Міжвідомчої аналітично-консультативної ради при Кабінеті Міністрів, очолюваної народним депутатом України академіком Ігорем Юхновським, ураховуючи специфіку галузі вівчарства та необхідність заготівлі щорічно 2000 тонн вовни (у митому волокні) для потреб спецспоживачів України, рекомендувала субсидіювати весь цей обсяг виробництва. На думку членів ради, насамперед субсидії слід надати за вироблену вовну (з розрахунку 6 грн. на один кілограм митого волокна) всім державним племінним заводам, племгоспам, племрепродукторам, а також вівчарським господарствам з поголів'ям овець за станом на 1 січня 1997 року не менш як 3000 голів. Розробники пропозицій передбачали, що в подальшому субсидії можуть одержати і товаровиробники, які мають 2000, 1000 голів овець і навіть менше з відповідними обсягами виробництва вовни та високою продуктивністю овець.

Цікаво й оригінально, чи не правда? Наукові державних інститутів, усілякі аналітично-експертні ради при Кабінеті Міністрів б'ють на сполох і рекомендують, а караван іде зовсім у протилежному напрямі.

Тим часом у краї є чудові спеціалісти вівчарських господарств, які довгі роки безпосередньо займалися цією справою. Це, зокрема, головні зоотехніки міжгірських господарств М. Біланинець, Ф. Гоблик, О. Тернавчук, В. Качайло, а також чабани-орденоносці В. Сурмай, М. Совбан, В. Шваб, І. Теличка, І. Микулин, І. Ленько, які за свою багаторічну працю заслуговують не тільки шану і повагу, а й готові далі розвивати вівчарство. Благо, на Закарпатті є всі умови для цього.

Іван БАРАНЧИК,
народний депутат України.

Хроніка. Факти. Події

✔ Грозний

Партизанська війна розпочалася?

Чеченські сили розпочали несподіваний контрнаступ на позиції федеральних військ у ряді районів Чечні. За заявою Росії, федеральні сили відбивають спроби бойовиків захопити міста Аргун, Шалі та Гудермес.

✔ Берлін

Ліві погроз не злякались і поліцію «пом'яли» добряче

У Берліні сталися великі сутички між поліцією та «лівими» демонстрантами, які зібралися на мітинг, незважаючи на офіційну заборону. 12 поліцейських дістали травми, затримано понад 200 демонстрантів. Захід заборонили після того, як злочинець, котрий перебуває у розшуку, став погрожувати розстріляти тих, хто збереться, з автомата і гранатомета. Мітинг, скликаний Партією демократичного соціалізму (колишньою Компартією Німеччини) на честь Рози Люксембург та Карла Лібкнехта, перенесено на наступну суботу.

✔ Анкара

Оджалану збережуть життя

Прем'єр-міністр Туреччини Бюлент Еджевіт заявив, що Анкара підкориться міжнародним вимогам і дочекається рішення Європейського суду з приводу смертного вироку, ухваленого керівникові курдських повстанців Абдуллаху Оджалану. За словами Еджевіта, Туреччині не уникнути міжнародного осуду, якщо вона не прислухається до заклику європейських організацій і виконає вирок.

✔ Кіто

Президент і армія проти профспілок

У зв'язку з масовими протестами армія Еквадору демонстративно висловила підтримку президентові країни Мауаду. Мауад запровадив в Еквадорі надзвичайний стан після того, як тисячі людей зажадали його відставки через надзвичайно глибоку економічну кризу в країні. Опозиційний блок, контрольований профспілками, оголосив про намір організувати нові масові протести і зажадав розпуску парламенту.

✔ Мадрид

Сутички із сепаратистами

У місті Памплона на півночі Іспанії сталися жорстокі сутички між поліцією та прибічниками підпільної організації басків ЕТА. За повідомленнями влади, двоє поліцейських і молода жінка дістали травми.

✔ Ташкент

Ім'я переможця сумнівів не викликало

Президент Узбекистану Іслам Карімов здобув переконливу перемогу на виборах глави держави, що відбулися у неділю. Як повідомив учора голова Центрвиборчкому Нажміддін Камілов, за І. Карімова проголосувало 91,90% виборців. Другий кандидат Абдулхафіз Джалалов отримав 4,17% голосів. Недійсними визнано 3,92% бюлетенів. За інформацією Н. Камілова, у голосуванні взяли участь 95,9% виборців із загальної кількості зареєстрованих.

А раптом одного голосу не вистачить для цілковитої перемоги? Карімов ризикувати не хоче.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.
Фото АП.

Інвестори чекають на сигнал

3 мільярди доларів інвестицій — це зовсім не та цифра, яка відповідає потенціалу України

Співробітництво зі Сполученими Штатами визначене одним із трьох основних напрямів зовнішньої політики Києва. Про те, як складаються наші відносини останнім часом, розповідає в інтерв'ю «ГУ» Надзвичайний та Повноважний Посол США в Україні Стівен ПАЙФЕР.

— Пане посол, не секрет, що в американській пресі дедалі більше з'являється критичних статей щодо України. У них наголошується на корупції, повільних реформах, несприятливому інвестиційному кліматі. Наскільки держдепартамент США враховує позицію американських ЗМІ у своїй політиці щодо Києва?

— Держдепартамент будує свої відносини з Україною насамперед на основі тих поглядів, які передаємо йому ми. А ми намагаємося робити так, щоб преса не впливала на позитивне або негативне ставлення до України. Але водночас преса формує американську суспільну думку щодо України. Наприклад, якщо в «Уолл стріт джорнел» надрукують статтю про несприятливий інвестиційний клімат в Україні, то це значно зашкодить іміджу вашої держави. І спричинить більше труднощів для американського уряду, який прагне допомогти Україні у розвитку цього клімату. Також буває, що якась стаття може викликати негативну реакцію конгресу. Тому ми намагаємося стежити за всіма публікаціями про Україну в пресі США.

— Як США оцінюють початок реформ в Україні?

— Президент Кучма, перебуваючи у Вашингтоні, задекларував доволі амбіційну програму економічних реформ. Але важливо, щоб укази, видані в грудні, були виконані. Визначальним можна назвати призначення пана Ющенка на посаду Прем'єр-міністра і його підтримку Верховною Радою. Але ще залишається багато проблем. І їх розв'язання вимагатиме досить складних і різких політичних рішень. Проте загалом можемо сказати, що в грудні Україна стала рухатися в правильному напрямі.

— Від позиції США багато що залежатиме на переговорах України із західними кредиторами. Чи можна сказати, що США вже знають, яку позицію вони займатимуть у цій ситуації, чи стратегію буде вироблено пізніше, залежно від подальших кроків України?

— Щодо цього питання маю кілька зауваг. По-перше, під час переговорів у Вашингтоні наголошувалося, що Україна має відновити співробітництво з МВФ у межах програми розширеного фінансування. Два тижні тому, коли в Києві працювала місія МВФ, було домовлено, які саме кроки слід здійснити, щоб отримати нові транші МВФ.

По-друге, частина боргу України — це борги перед приватними кредиторами. Американський уряд вважає, що хоча б частину їх має бути реструктуризовано. Це делікатне політичне питання. Особливо під час розгляду в Конгресі США, який вважає: МВФ не повинен платити гроші країні, котра потім ці гроші використовуватиме на сплачення свого боргу приватним міжнародним банкам.

І зрештою, по-третє, для України важлива прозора приватизація великих підприємств та установ. Це допоможе країні здійснити зовнішні виплати якщо не на початку, то наприкінці року.

— Преса писала, що, на думку американської сторони, Україні спочатку слід домовитися щодо своїх боргів з МВФ, потім — із приватними кредиторами, а затим уже — з російськими.

— Я не впевнений, що ми колись заявляли саме про такий порядок. Але важливо, щоб Україна відновила свої відносини з МВФ.

— Україна кілька років поспіль пишалася тим, що отримує найбільшу в СНД технічну допомогу від США: два роки тому це було 225 мільйонів, торік — 195. Чи прийняв Конгрес США рішення про виділення коштів для України у 2000 році?

— Конгрес ухвалив виділити Україні 180 мільйонів доларів США. Слід зазначити, що американська підтримка завжди прямо залежить від того курсу, який обирає Україна у відношеннях з МВФ та Світовим банком, і від втілення тих реформ, яких вони вимагають.

— Побутує думка, що США посилюють тиск на Україну, виступаючи «стимулом» наших реформ та боротьби з корупцією. Як ви можете прокоментувати зауваження про те, що більшість змін робляться «для Вашингтона»?

— Ми б хотіли бачити Україну державою з ринковою економікою, яка рухається шляхом демократизації та стане повноправним членом Європи. Ми хочемо це тому, що вважаємо: саме така Україна буде найліпшим партнером з точки зору торгівлі й стане важливим складником майбутньої безпеки у Європі. І американський уряд робить усе для того, щоб заохотити український уряд рухатися шляхом економічних реформ. Але зрештою рішення доведеться приймати Президентові Кучмі та українському урядові.

— Зокрема, не так давно МЗС України розцінило як прояв тиску вашу промову перед київськими студентами, де було визначено конкретний період для початку реформ у нашій державі — 6 місяців.

— Це питання вже лишилося позаду. Певно, я нечітко висловився, говорячи про «вікно можливості у 5—6 місяців». Це означає одне: американський уряд має свої інтереси в Україні, які лишатимуться стабільними протягом 5—6 місяців. Водночас це той термін, який необхідний, щоб надіслати позитивний сигнал до МВФ, Світового банку та міжнародних інвесторів про те, що Україна почала реформи. Ваша держава привертає увагу багатьох міжнародних підприємців, і 3 мільярди доларів інвестицій — це зовсім не та цифра, яка відповідає потенціалу України. Зацікавлені інвестори очікують після виборів змін. Рішення про адміністративну реформу, призначення пана Ющенка, власне, і стануть тими сигналами про зміни. Але потрібні наступні кроки — дерегуляція, зміни в податковому законодавстві, прозора приватизація.

— Чи слід очікувати на якісь зміни у політиці США щодо України після виборів-2000 у США?

— Інтереси США в Україні залишаться незмінними незалежно від того, хто переможе на виборах у США — демократи чи республіканці. Нещодавно відбулося кілька візитів конгресменів-республіканців до Києва, і можу сказати: їхні погляди на розвиток відносин з Україною не йдуть урозріз із поглядами адміністрації Клінтона. Однак теоретично навіть новий президент від партії демократів може внести певні нюанси у відносини, але вони не будуть кардинальні.

Інтерв'ю взяла
Надія БЕДРИЧУК.

Якої Європи прагне Німеччина

Чи бажає вона жити у високоінтегрованому європейському суспільстві, чи залишиться найкращою у «Європі різних швидкостей»?

Канцлер Герхард Шрьодер у передноворічному посланні закликав громадян «узяти майбутнє у власні руки». Ніхто й не сперечається, так само як і не поспішає... події змінювати.

Німцям здебільшого хочеться триматися не за «журавля» майбутнього, а за цілком відчутні можливості дня нинішнього: досить високий рівень добробуту, соціальні гарантії, політичну стабільність та зовнішню безпеку. Навіть глобалізація економіки, в якій багато хто вбачає не так шанс поліпшити життя, як загрозу добробуту, на думку пересічних громадян, не може надто зашкодити їхньому спокою та впевненості у майбутньому.

Німці пишаються, що належать до суспільства, де є страхування ризику життя і сильна система попередньої турботи про старість. Вони більше занепокоєні тим, як би зробити її пристосованою до майбутнього, аніж сушать голову над тим, як триває розвиток інших суспільств, сусідніх із ними. Тому загалом пасивно сприймають події поза Німеччиною, хоча вони впливають на зміну обличчя їхньої країни аж ніяк не менше, ніж рух світової економіки. А йдеться не більше й не менше — про майбутнє їхньої держави в об'єднаній Європі.

Здається, досі не так багато людей замислювалися, що експрес, званий «європейська інтеграція», уже прямує щодуху й не такий далекий той час, коли питання про умови життя в Німеччині розв'язуватимуться не в Берліні, а в Брюсселі. А, може, це тому, що німці донині їхали у комфортному потязі європейського об'єднання і їм доводилося ділитися з приємними сусідами по купе хіба що дрібницями і не без задоволення від власної щедрості. Тепер, коли фінал об'єднання Європейського союзу держав дедалі ближче, у Німеччині назріває дискусія: чи бажає вона жити у високоінтегрованому європейському суспільстві, чи залишиться найкращою у «Європі різних швидкостей»?

Хоча вже тепер усі політичні партії переконані, що об'єднана Європа — це щось більше, ніж валютна, економічна чи оборонна спільнота. У державах, що входять до союзу, має бути спільна культура християнської країни, як вважають політики, котра є конструктивним елементом європейської тотожності, без якого цим об'єднанням неможливо буде керувати.

Цікаво: європейський проект інтеграції досяг такого моменту, коли відмова від суверенітету національних держав має відбутися не лише у політичних документах, а можливості країн-учасниць установлювати правила для суспільства за власним принципом дуже звужуються. Наприклад, скандал із британською яловичиною, що вже набив оскому: як може наказати Брюссель завозити її до країн ЄС, якщо вони від неї відмовляються? А в об'єднаній Європі, найвірогідніше, зможе. Або інше, як у нещодавній історії зі збанкрутілим концерном «Хольцман», якого врятував канцлер Шрьодер, унаслідок чого було збережено тисячі робочих місць. А коли б це залежало від Брюсселя, то, цілком можливо, рішення могло б бути й іншим.

Валентина ПИСАНСЬКА.
Франкфурт-на-Майні.

Є незамінні!

Мер міста Тбілісі Вано Зоделава виступив з ініціативою внести в конституцію Грузії зміни, згідно з якими одна й та сама особа може обіймати президентську посаду три терміни поспіль. Згідно з чинною конституцією, прийнятою у серпні 1995 року, максимальне перебування на цьому посту обмежується двома п'ятирічними періодами. Як заявив В. Зоделава, президент Грузії Едуард Шеварднадзе не матиме альтернативи не тільки на нинішніх виборах, призначених на 9 квітня 2000 року, а й на наступних, які мають відбутися того самого дня 2005 року.

Тамаз ЛОМСАДЗЕ.
Тбілісі.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про аварійно-рятувальні служби

Цей Закон визначає організаційні, правові та економічні засади створення і діяльності аварійно-рятувальних служб, обов'язки, права, гарантії соціального захисту та відповідальність рятувальників, а також питання міжнародного співробітництва у сфері ліквідації надзвичайних ситуацій.

Розділ І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

надзвичайна ситуація — порушення нормальних умов життя і діяльності людей на території чи об'єкті на ній або на водному об'єкті (далі — об'єкти і території), спричинене аварією, катастрофою, стихійним лихом чи іншою небезпечною подією, яка призвела (може призвести) до загибелі людей та/або значних матеріальних втрат;

аварія — небезпечна подія техногенного характеру, яка спричинила загибель людей чи створює на об'єкті або території загрозу життю та здоров'ю людей і призводить до руйнування будівель, споруд, обладнання і транспортних засобів, порушення виробничого або транспортного процесу чи завдає шкоди довкіллю;

катастрофа — велика за масштабами аварія чи інша подія, що призводить до тяжких, трагічних наслідків;

зона надзвичайної ситуації — територія, де склалася надзвичайна ситуація;

водний об'єкт — сформований природою або створений штучно об'єкт ландшафту, де зосереджуються води (озеро, річка, море, водосховище, канал тощо);

аварійно-рятувальна служба — сукупність організаційно об'єднаних органів управління, сил та засобів, призначених для вирішення завдань щодо запобігання та ліквідації надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру та окремих їх наслідків, проведення пошукових, аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт;

професійна аварійно-рятувальна служба — аварійно-рятувальна служба, особовий склад якої працює на постійній, а рятувальники цього складу — також на професійній основі, яка передбачає спеціальну фізичну та психологічну підготовку особового складу;

спеціальна (воєнізована) аварійно-рятувальна служба — професійна аварійно-рятувальна служба, заснована на принципах єдиноначальності, централізації управління, статутної дисципліни, особистої відповідальності;

спеціалізована аварійно-рятувальна служба — професійна аварійно-рятувальна служба, що має підготовлений і споряджений особовий склад для ліквідації окремих класів і підкласів надзвичайних ситуацій (гасіння газових фонтанів, подання медичної допомоги потерпілим, водолазні роботи тощо) та відповідні аварійно-рятувальні засоби;

аварійно-рятувальне формування — структурний підрозділ аварійно-рятувальної служби, призначений для проведення аварійно-рятувальних робіт;

аварійно-рятувальні служби громадських організацій — аварійно-рятувальні служби, створені об'єднаннями та спілками об'єднань громадян;

допоміжний підрозділ аварійно-рятувальної служби — структурний підрозділ аварійно-рятувальної служби, призначений для забезпечення діяльності з виконання покладених на неї завдань;

рятувальник — особа, яка має відповідну спеціальну підготовку, атестована на здатність до проведення аварійно-рятувальних робіт і безпосередньо бере у них участь, має спеціальну фізичну та психологічну підготовку та відповідає за її підтримання;

аварійно-рятувальні засоби — технічні засоби спеціального призначення, науково-технічна продукція та інші об'єкти права інтелектуальної власності (засоби зв'язку, техніка, обладнання, спорядження, матеріали, відео-, кіно-, фотоматеріали з технології проведення аварійно-рятувальних робіт, програмні продукти і бази даних та інші засоби), які використовуються під час проведення аварійно-рятувальних робіт;

аварійно-рятувальні роботи — роботи, спрямовані на пошук, рятування і захист людей (у тому числі подання їм невідкладної медичної допомоги), а також матеріальних і культурних цінностей та захист довкілля під час виникнення надзвичайних ситуацій, що потребують залучення працівників, які мають спеціальну підготовку, засоби індивідуального захисту та оснащення.

У професійній аварійно-рятувальній службі, спеціальній (воєнізованій) аварійно-рятувальній службі, спеціалізованій аварійно-рятувальній службі, аварійно-рятувальних формуваннях запроваджується спеціальна фізична та психологічна підготовка особового складу.

Стаття 2. Законодавство у сфері рятувальної справи

Відносини у сфері рятувальної справи регулюються цим Законом, законами України «Про Цивільну оборону», «Про охорону праці», Постановою Верховної Ради України від 22 лютого 1996 року «Про затвердження Положення про резервний фонд Кабінету Міністрів України» та іншими нормативно-правовими актами.

Стаття 3. Завдання та функції аварійно-рятувальних служб

Основними завданнями аварійно-рятувальних служб є:

проведення під час виникнення надзвичайних ситуацій на об'єктах і територіях аварійно-рятувальних робіт;

ліквідація надзвичайних ситуацій та окремих їх наслідків;

виконання робіт із запобігання виникненню та мінімізації наслідків надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру та щодо захисту від них населення і територій;

захист навколишнього природного середовища та локалізація зони впливу шкідливих і небезпечних факторів, що виникають під час аварій та катастроф.

Відповідно до покладених на них завдань основними функціями аварійно-рятувальних служб є:

забезпечення готовності своїх органів управління, сил і засобів до дій за призначенням;

пошук і рятування людей на уражених об'єктах і територіях, подання у можливих межах невідкладної, у тому числі медичної, допомоги особам, які перебувають у небезпечному для життя й здоров'я стані, на місці події та під час евакуації до лікувальних закладів;

ліквідація особливо небезпечних проявів надзвичайних ситуацій в умовах екстремальних температур, задимленості, загазованості, загрози вибухів, обвалів, зсувів, затоплень, радіаційного та бактеріального зараження, інших небезпечних проявів;

контроль за готовністю об'єктів і територій, що ними обслуговуються, до проведення робіт з ліквідації надзвичайних ситуацій;

участь у розробленні та погодженні планів реагування на надзвичайні ситуації на об'єктах і територіях, що ними обслуговуються;

участь у проведенні експертизи проектних рішень щодо поліпшення захисту об'єктів і територій на випадок виникнення надзвичайних ситуацій;

участь у роботі комісій з прийняття в експлуатацію об'єктів, які потребують аварійно-рятувального обслуговування;

участь у підготовці рішень з питань створення, розміщення, визначення обсягів матеріальних резервів для ліквідації надзвичайних ситуацій;

організація ремонту та технічного обслуговування аварійно-рятувальних засобів, розроблення та виробництво їх окремих зразків;

пропаганда у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій та участь у підготовці працівників підприємств, установ та організацій і населення до дій в умовах надзвичайних ситуацій.

Завдання і функції конкретних аварійно-рятувальних служб визначаються їх статутами чи положеннями, які погоджуються з центральним органом виконавчої влади з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи та затверджуються згідно з законодавством.

Стаття 4. Основні принципи державної політики щодо діяльності аварійно-рятувальних служб

Державна політика щодо діяльності аварійно-рятувальних служб здійснюється на основі таких принципів:

постійна готовність аварійно-рятувальних служб до проведення аварійно-рятувальних робіт;

постійне підтримання високого рівня професіоналізму рятувальників, відповідності вимог до якості підготовки особового складу аварійно-рятувальних служб міжнародним стандартам у цій сфері;

раціональна дислокація аварійно-рятувальних служб та їх формувань з урахуванням потенційної небезпечності об'єктів і територій;

координація діяльності та державної підтримки аварійно-рятувальних служб усіх форм власності;

єдиноначальність та централізованість керівництва державними аварійно-рятувальними службами;

виправданий ризик та відповідальність керівників аварійно-рятувальних служб за забезпечення безпеки під час проведення аварійно-рятувальних робіт;

пріоритетне здійснення заходів щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій;

використання економічних методів в управлінні діяльністю аварійно-рятувальних служб;

добір особового складу аварійно-рятувальних служб за станом здоров'я, постійне підтримання необхідного фізичного та психологічного рівня підготовки рятувальників;

соціальна захищеність особового складу аварійно-рятувальних служб;

використання позитивного світового досвіду організації діяльності аварійно-рятувальних служб і проведення аварійно-рятувальних робіт.

Стаття 5. Сфера діяльності аварійно-рятувальних служб, створених на професійній основі

Аварійно-рятувальні служби обслуговують окремі території, а також підприємства, установи та організації незалежно від форми власності, на яких існує небезпека виникнення надзвичайних ситуацій природного чи техногенного характеру.

Постійному та обов'язковому обслуговуванню аварійно-рятувальними службами підлягають:

підприємства, організації з видобутку і переробки твердих, рідких та газоподібних корисних копалин, експлуатації продуктопроводів, а також ті, що будують, експлуатують або ліквідують підземні виробки та споруди різного призначення;

споруди транспортних підприємств, організації з підвищеними вимогами до рівня безпеки їх експлуатації (морські та річкові порти, аеродроми та аеропорти, метрополітен тощо);

металургійні, хімічні, радіаційно небезпечні, вибухо- і пожежонебезпечні та інші підприємства, організації із шкідливими та небезпечними умовами праці, а також ті, що застосовують у своєму виробництві або зберігають сильнодіючі отруйні речовини;

рекреаційні зони та інші території у період масового відпочинку людей або занять промислом, який не суперечить законодавству, в тому числі місця туристичної активності;

райони відповідальності України за організацію обслуговування повітряного руху;

водні об'єкти України, у тому числі в зоні відповідальності України в Чорному та Азовському морях, на річках Дніпрі та Дунаї.

Перелік об'єктів та окремих територій, які підлягають постійному та обов'язковому обслуговуванню державними аварійно-рятувальними службами, визначається згідно з законодавством.

Об'єкти та окремі території, які підлягають постійному та обов'язковому обслуговуванню комунальними і аварійно-рятувальними службами громадських організацій, визначаються центральним органом виконавчої влади з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи, органом місцевого самоврядування, що створюють ці служби, та законодавством.

Стаття 6. Права аварійно-рятувальних служб

Державні та комунальні аварійно-рятувальні служби у разі здійснення заходів щодо запобігання виникненню і ліквідації надзвичайних ситуацій та окремих їх наслідків мають право:

обстежувати з метою профілактики виникнення надзвичайних ситуацій об'єкти і території, що ними обслуговуються;

подавати власникам підприємств, установ та організацій, органам виконавчої влади, органам місцевого самоврядування пропозиції щодо поліпшення протиаварійного стану об'єктів і територій та усунення виявлених порушень вимог безпеки;

скасовувати власні погодження планів реагування на надзвичайні ситуації або їх окремі позиції у разі невідповідності фактичному стану безпеки об'єкта чи території;

використовувати на договірних засадах засоби зв'язку, транспорту та інші матеріально-технічні ресурси підприємств, установ та організацій для рятування людей та виконання термінових робіт або доставки в зони надзвичайних ситуацій особового складу, спеціального оснащення і вантажів;

безоплатно і безперешкодно одержувати від підприємств, установ та організацій, органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування інформацію, необхідну для виконання покладених на аварійно-рятувальну службу завдань;

безперешкодного доступу на об'єкти і території з метою виконання робіт, пов'язаних з ліквідацією надзвичайних ситуацій;

вимагати від усіх осіб, які знаходяться в зоні надзвичайної ситуації, додержання правил, запроваджених встановленими заходами безпеки;

брати участь у роботі комісій з розслідування причин виникнення надзвичайних ситуацій на об'єктах і територіях, що ними обслуговуються.

Аварійно-рятувальні служби, що створюються громадськими організаціями, мають права, передбачені абзацами п'ятим — дев'ятим, а аварійно-рятувальні служби, що створюються підприємствами, установами та організаціями, — абзацами шостим — дев'ятим частини першої цієї статті, а також права, що визначаються їх статутами чи положеннями про них.

Стаття 7. Надання додаткових послуг аварійно-рятувальними службами

Державні та комунальні аварійно-рятувальні служби можуть надавати за договорами на платній основі додаткові послуги, що не суперечать та не заважають їх основній діяльності, такого характеру:

протиаварійного призначення;

що потребують застосування умінь рятувальників, спеціальних засобів захисту та оснащення;

з розроблення, виготовлення і впровадження обладнання для проведення аварійно-рятувальних робіт.

Перелік додаткових послуг, умови їх надання державними та комунальними аварійно-рятувальними службами, а також порядок використання одержаних за надання цих послуг коштів визначаються законодавством.

Розділ ІІ. ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ АВАРІЙНО-РЯТУВАЛЬНИХ СЛУЖБ

Стаття 8. Види аварійно-рятувальних служб, їх статус

Аварійно-рятувальні служби можуть бути спеціалізованими або неспеціалізованими, створеними на професійній або на непрофесійній основі. Відповідно до специфіки діяльності професійні аварійно-рятувальні служби можуть бути спеціальними (воєнізованими).

Аварійно-рятувальні служби поділяються на державні, комунальні, аварійно-рятувальні служби громадських організацій та аварійно-рятувальні служби підприємств, установ, організацій (далі — об'єктові аварійно-рятувальні служби).

Особливим видом державних аварійно-рятувальних служб є Державна служба медицини катастроф. Основним завданням Служби медицини катастроф є подання громадянам та рятувальникам в екстремальних ситуаціях (стихійне лихо, катастрофи, аварії, масові отруєння, епідемії, епізоотії, радіаційне, бактеріологічне та хімічне забруднення тощо) безоплатної медичної допомоги. Служба медицини катастроф складається з медичних сил і засобів та лікувальних закладів центрального та територіального рівнів незалежно від виду діяльності та галузевої належності, визначених центральним органом виконавчої влади з питань охорони здоров'я за погодженням з центральними органами виконавчої влади з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи, з питань оборони, з питань внутрішніх справ, з питань транспорту, Національною гвардією України, Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями. Координацію діяльності Служби медицини катастроф на випадок виникнення екстремальних ситуацій здійснюють центральна та територіальні координаційні комісії, що утворюються згідно з законодавством. Організаційно-методичне керівництво Службою медицини катастроф здійснюється центральним органом виконавчої влади з питань охорони здоров'я.

Державні, комунальні та аварійно-рятувальні служби громадських організацій є юридичними особами.

Стаття 9. Створення аварійно-рятувальних служб

Державні аварійно-рятувальні служби створюються як професійні центральним органом виконавчої влади з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи, іншими центральними органами виконавчої влади.

Комунальні аварійно-рятувальні служби створюються як професійні для аварійно-рятувального обслуговування територій та об'єктів комунальної власності за рішенням органів місцевого самоврядування, у тому числі за пропозиціями Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій.

На підприємствах, в установах, організаціях із шкідливими та небезпечними умовами праці та підвищеним ризиком виникнення аварії можуть створюватися спеціалізовані об'єктові аварійно-рятувальні служби з працівників цих підпри-

(Закінчення на 6—8-й стор.).

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про аварійно-рятувальні служби

(Початок на 5-й стор.).

ємств, установ та організацій за погодженням з державною чи комунальною аварійно-рятувальною службою, що обслуговує це підприємство, установу та організацію.

Громадські організації з метою виконання своїх статутних завдань і цілей можуть створювати в установленому порядку свої професійні аварійно-рятувальні служби.

Створення, реорганізація, ліквідація, а також перепрофілювання державних, комунальних та аварійно-рятувальних служб громадських організацій здійснюються за погодженням з центральним органом виконавчої влади з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи.

Державні, комунальні та аварійно-рятувальні олужби громадських організацій діють на основі своїх статутів, які затверджуються відповідними органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування та громадськими організаціями, що сторюють ці служби.

Державні, комунальні та аварійно-рятувальні служби громадських організацій набувають статусу юридичної особи з дня їх державної реєстрації центральним органом виконавчої влади з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи. Порядок державної реєстрації державних та комунальних аварійно-рятувальних служб визначається згідно з законодавством.

Об'єктові аварійно-рятувальні служби діють на основі положень про них, що затверджуються органами управління відповідних підприємств, установ та організацій за погодженням з центральним органом виконавчої влади з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи.

Стаття 10. Організаційна структура аварійно-рятувальних служб

До складу аварійно-рятувальних служб входять органи управління та їх сили (аварійно-рятувальні формування та допоміжні підрозділи), що забезпечують вирішення покладених на ці служби завдань.

Структура і штатний розпис державних аварійно-рятувальних служб затверджуються центральними органами виконавчої влади, до сфери управління яких вони належать.

Структура і штатний розпис комунальних та аварійно-рятувальних служб громадських організацій визначаються органами місцевого самоврядування та громадськими організаціями, що створюють ці служби.

Структура об'єктових аварійно-рятувальних служб затверджується керівниками підприємств, установ та організацій, на яких вони створюються.

Стаття 11. Атестація аварійно-рятувальних служб

Усі аварійно-рятувальні служби та рятувальники підлягають обов'язковій атестації на здатність до проведення аварійно-рятувальних робіт. Атестовані аварійно-рятувальні служби вносяться до спеціального реєстру аварійно-рятувальних служб. Неатестовані аварійно-рятувальні служби та рятувальники до проведення аварійно-рятувальних робіт не допускаються.

Порядок атестації аварійно-рятувальних служб та рятувальників, а також ведення реєстру аварійно-рятувальних служб, тимчасового зупинення діяльності неатестованих аварійно-рятувальних служб та рятувальників визначаються центральним органом виконавчої влади з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи за погодженням із заінтересованими іншими центральними органами виконавчої влади.

Стаття 12. Комплектування та підготовка особового складу аварійно-рятувальних служб

Особовий склад професійних аварійно-рятувальних служб комплектується на контрактній основі і поділяється на основний та допоміжний.

До основного особового складу професійної аварійно-рятувальної служби належать працівники, які організують і виконують аварійно-рятувальні роботи та забезпечують готовність аварійно-рятувальних служб до їх проведення. До допоміжного особового складу професійної аварійно-рятувальної служби належать працівники, які забезпечують її діяльність, пов'язану з виконанням покладених на аварійно-рятувальну службу завдань, та професійну і медико-психологічну підготовку рятувальників, та прикріплені до цих служб.

Основний особовий склад спеціальних (воєнізованих) аварійно-рятувальних служб поділяється на керівний та рядовий (далі — оперативний особовий склад). Оперативний особовий склад забезпечується форменим одягом за нормами і зразками, що затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Для проведення пошукових, аварійно-рятувальних та відновних робіт основний особовий склад усіх аварійно-рятувальних служб забезпечується спеціальним одягом, спорядженням і засобами індивідуального захисту. Порядок комплектування та оснащення основного особового складу аварійно-рятувальних служб, професійної підготовки і перевірки готовності його до дій та форма контракту, що укладається з рятувальниками під час прийняття їх на роботу, встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Рівень підготовки основного особового складу професійних аварійно-рятувальних служб, обсяг знань, умінь та практичних навичок рятувальників визначається державними стандартами освіти за відповідними професіями та навчальними програмами, вимоги яких повинні бути гармонізовані з міжнародними нормами. Документом, що засвідчує якість підготовки, є сертифікат, який відповідає міжнародним зразкам та дозволяє у разі потреби залучати рятувальників до виконання робіт у складі міжнародних аварійно-рятувальних формувань без додаткової підготовки. Зразок сертифіката та порядок його видачі затверджується центральним органом виконавчої влади з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи.

Об'єктові аварійно-рятувальні служби комплектуються з інженерно-технічних та інших досвідчених працівників, які одержали необхідні знання та навички в проведенні аварійно-рятувальних робіт і здатні за станом здоров'я виконувати роботи в екстремальних умовах.

Стаття 13. Особливості праці та відпочинку рятувальників

Трудові відносини в професійних аварійно-рятувальних службах регулюються законодавством України про працю.

Особливості праці та відпочинку оперативного особового складу спеціальних (воєнізованих) аварійно-рятувальних служб регулюються відповідними статутами, які затверджуються центральними органами виконавчої влади, що створюють ці служби, а трудова дисципліна — Статутом про дисципліну працівників спеціальних (воєнізованих) аварійно-рятувальних служб, який затверджується Кабінетом Міністрів України.

Професійні аварійно-рятувальні служби забезпечують постійну цілодобову готовність своїх формувань до негайного виїзду на об'єкти і території для рятування людей та ліквідації надзвичайних ситуацій.

В окремих випадках (ліквідація аварії та катастрофи, виїзд чергових підрозділів на аварійно-рятувальні роботи або за межі району, що обслуговується аварійно-рятувальною службою, тощо) особовий склад аварійно-рятувальних служб, який за графіком перебуває на відпочинку, може залучатися в установленому порядку до виконання своїх службових обов'язків.

Покладання на рятувальників під час виконання аварійно-рятувальних робіт не передбачених для них обов'язків не допускається.

Працівникам професійних аварійно-рятувальних служб забороняється організовувати страйки або брати в них участь.

Розділ III. КООРДИНУВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ АВАРІЙНО-РЯТУВАЛЬНИХ СЛУЖБ

Стаття 14. Органи координування діяльності аварійно-рятувальних служб

Органами координування діяльності аварійно-рятувальних служб є:

Кабінет Міністрів України;

центральний орган виконавчої влади з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи.

Стаття 15. Органи управління діяльністю аварійно-рятувальних служб

Органами управління діяльністю аварійно-рятувальних служб є:

центральний орган виконавчої влади з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи;

міністерства та інші центральні органи виконавчої влади, до сфери управління яких належать аварійно-рятувальні служби;

Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві державні адміністрації;

органи місцевого самоврядування, громадські організації, підприємства, установи, організації, що створюють аварійно-рятувальні служби.

Стаття 16. Повноваження центрального органу виконавчої влади з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи у сфері рятувальної справи

Центральний орган виконавої влади з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи у сфері рятувальної справи:

забезпечує проведення в життя відповідної державної політики;

керує рятувальною справою на державному рівні;

створює професійні аварійно-рятувальні служби та здійснює керівництво їх діяльністю;

забезпечує та відповідає у встановленому порядку за додержання необхідного фізичного та психологічного рівня підготовки рятувальників;

розробляє пропозиції щодо вдосконалення законодавства з питань діяльності аварійно-рятувальних служб, запобігання надзвичайним ситуаціям та обмеження їх наслідків у межах своїх повноважень, приймає відповідні нормативно-правові акти;

затверджує порядок розроблення та затвердження планів реагування на надзвичайні ситуації та планів взаємодії у разі їх виникнення;

координує роботу міністерств, інших центральних і місцевих органів виконавочї влади у сфері рятувальної справи, діяльність усіх аварійно-рятувальних служб;

контролює здійснення органами місцевого самоврядування делегованих повноважень органів виконавої влади у сфері реагування на надзвичайні ситуації стосовно діяльності створених ними аварійно-рятувальних служб;

організовує в установленому порядку навчання та атестацію аварійно-рятувальних служб і рятувальників;

забезпечує в межах своєї компетенції державний нагляд і контроль за діяльністю аварійно-рятувальних служб та їх готовністю до реагування на надзвичайні ситуації;

керує роботами, пов'язаними з ліквідацією великих аварій, катастроф, наслідків природного стихійного лиха;

налагоджує міжнародне співробітництво з питань рятувальної справи, вивчає, узагальнює і поширює світовий досвід у цій сфері, забезпечує виконання відповідних міжнародних договорів;

здійснює інші повноваження, передбачені цим Законом.

Рішення центрального органу виконавчої влади з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи щодо проведення аварійно-рятувальних робіт та ліквідації надзвичайних ситуацій, прийняте в межах його повноважень, є обов'язковим для виконання всіма міністерствами, іншими центральним органами виконавчої влади, місцевими державними адміністраціями, підприємствами, установами, організаціями та громадянами.

Стаття 17. Повноваження міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування, права та обов'язки підприємств, установ та організацій у сфері рятувальної справи

Міністерства та інші центральні органи виконавої влади у сфері рятувальної справи:

беруть участь у реалізації відповідної державної політики;

створюють у разі необхідності аварійно-рятувальні служби і здійснюють керівництво їх діяльністю;

розробляють і реалізують комплексні заходи щодо підвищення ефективності роботи, матеріально-технічного та фінансового забезпечення аварійно-рятувальних служб, що належать до сфери їх управління;

організовують у встановленому порядку навчання та атестацію особового складу аварійно-рятувальних служб;

здійснюють відомчий контроль за діяльністю аварійно-рятувальних служб, забезпеченням їх постійної готовності до проведення аварійно-рятувальних робіт та заходів щодо запобігання та реагування на надзвичайні ситуації;

здійснюють інші повноваження, передбачені цим Законом.

Центральний орган виконавчої влади з питань нагляду за охороною праці:

організовує та здійснює державний нагляд за готовністю професійних аварійно-рятувальних служб до локалізації та ліквідації аварій;

бере участь у розробленні та погоджує нормативні документи та нормативно-правові акти, що регламентують діяльність аварійно-рятувальних служб.

Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві державні адміністрації у межах відповідних територій:

беруть участь у реалізації державної політики у сфері рятувальної справи;

вносять пропозиції щодо створення у разі необхідності комунальних аварійно-рятувальних служб, координують їх діяльність;

організовують в установленому порядку навчання та атестацію особового складу комунальних та аварійно-рятувальних служб громадських організацій;

здійснють контроль за діяльністю створених комунальних та аварійно-рятувальних служб громадських організацій, забезпеченням їх постійної готовності до проведення аварійно-рятувальних робіт та заходів щодо запобігання та реагування на надзвичайні ситуації.

Органи місцевого самоврядування у межах відповідних територій:

створюють в установленому порядку комунальні аварійно-рятувальні служби;

формують позабюджетні цільові кошти місцевого самоврядування та регіональні і місцеві матеріальні резерви для ліквідації надзвичайних ситуацій;

розробляють та здійснюють заходи щодо матеріально-технічного забезпечення діяльності комунальних аварійно-рятувальних служб.

Права та обов'язки підприємств, установ та організацій, які мають об'єктові аварійно-рятувальні служби чи які обслуговуються відповідними аварійно-рятувальними службами, а також права та обов'язки громадських організацій, що створюють аварійно-рятувальні служби, визначаються їх статутами або договорами між зазначеними підприємствами, установами, організаціями та аварійно-рятувальними службами.

Стаття 18. Керівництво аварійно-рятувальними роботами

Для ліквідації надзвичайної ситуації залежно від її рівня уповноваженим керівником з ліквідації цієї ситуації призначається:

Кабінетом Міністрів України у разі виникнення надзвичайної ситуації державного рівня — Перший віце-прем'єр-міністр, віце-прем'єр-міністр чи керівник одного з центральних органів виконавчої влади або його перший заступник;

Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласною, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями у разі виникнення надзвичайної ситуації регіонального рівня — перший заступник або один із заступників Голови Ради міністрів Автономної Республіки Крим, голови обласної, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій або керівник відповідного територіального органу з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення;

районною державною адміністрацією, виконавчим органом міської ради у разі виникнення надзвичайної ситуації місцевого рівня — один із заступників голови районної державної адміністрації, виконавчого органу міської ради або керівник відповідного місцевого органу з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення;

виконавчим органом сільської, селищної ради або відповідно керівником підприємства, установи, організації у разі виникнення надзвичайної ситуації об'єктового рівня — один із керівників сільської, селищної ради або підприємства, установи та організації відповідно до затвердженого розподілу обов'язків.

Уповноважений керівник з ліквідації надзвичайної ситуації утворює робочий орган — штаб з ліквідації надзвичайних ситуацій. Положення про штаб з ліквідації надзвичайних ситуацій затверджується Кабінетом Міністрів України.

Уповноважений керівник з ліквідації надзвичайної ситуації призначається з урахуванням заздалегідь розроблених планів реагування на надзвичайні ситуації. Зазначеними планами обов'язково передбачається спеціальне навчання і періодичне тренування осіб, які можуть призначатися уповноваженими керівниками з ліквідації надзвичайних ситуацій.

Розділ IV. ЛІКВІДАЦІЯ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

Стаття 19. Залучення аварійно-рятувальних служб до ліквідації надзвичайних ситуацій

Залучення аварійно-рятувальних служб до ліквідації надзвичайних ситуацій здійснюється:

згідно з планами реагування на надзвичайні ситуації на об'єктах і територіях, що ними обслуговуються;

згідно з планами взаємодії у разі виникнення надзвичайної ситуації на інших об'єктах і територіях;

за рішенням органів, які здійснюють управління діяльністю аварійно-рятувальних

вальних служб, на підставі звернень Ради міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій, на територіях і об'єктах яких склалася надзвичайна ситуація.

Залучення аварійно-рятувальних служб до ліквідації надзвичайних ситуацій за межами території України здійснюється за рішенням Кабінету Міністрів України на підставі міжнародних договорів України.

Стаття 20. Загальні засади діяльності аварійно-рятувальних служб під час ліквідації надзвичайних ситуацій

Аварійно-рятувальні служби під час ліквідації надзвичайних ситуацій повинні забезпечити:

оперативне визначення обстановки, що склалася внаслідок надзвичайної ситуації, зони ураження об'єкта чи території і основних напрямів дій, пов'язаних з ліквідацією надзвичайної ситуації;

вжиття термінових заходів для пошуку і рятування людей на уражених об'єктах та територіях і подання невідкладної медичної та іншої допомоги потерпілим;

визначення небезпечних факторів та додержання особовим складом вимог правил безпеки під час проведення аварійно-рятувальних робіт;

створення необхідних умов для підтримання працездатності особового складу;

зосередження в зоні надзвичайної ситуації необхідних сил, засобів, резервів та своєчасне введення їх у дію за призначенням;

оперативне усунення ускладнень, що виникають під час ліквідації надзвичайних ситуацій;

координацію дій своїх аварійно-рятувальних формувань.

Під час ліквідації надзвичайних ситуацій ведеться оперативно-технічна документація та складається звіт про роботу аварійно-рятувальної служби, пов'язану з ліквідацією надзвичайної ситуації, який є складовою частиною матеріалів з розслідування надзвичайної ситуації. Види і зразки оперативно-технічної та звітної документації встановлюються центральним органом виконавчої влади з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи за погодженням з іншими заінтересованими центральними органами виконавчої влади.

Витрати на проведення окремих аварійно-рятувальних робіт, понесені державними та комунальними аварійно-рятувальними службами під час ліквідації надзвичайної ситуації, підлягають обов'язковому відшкодуванню (повністю або частково) відповідними підприємствами, установами та організаціями. Аварійно-рятувальним службам громадських організацій відшкодовуються безпосередні витрати, пов'язані з ліквідацією надзвичайної ситуації (вартість палива, зносу устаткування тощо). Види аварійно-рятувальних робіт, витрати на проведення яких підлягають відшкодуванню, та порядок відшкодування цих витрат визначаються Кабінетом Міністрів України.

Відшкодування завданої підприємствам, установам та організаціям, що знаходяться в зоні надзвичайної ситуації, шкоди у разі залучення до виконання робіт з ліквідації надзвичайних ситуацій їх транспортних засобів, обладнання, іншого майна здійснюється відповідно до Цивільного кодексу України.

Матеріальні збитки, пов'язані з пошкодженням необхідними функціональними діями під час ліквідації надзвичайної ситуації майна, яке знаходиться на об'єктах і територіях, де безпосередньо проводяться аварійно-рятувальні роботи, аварійно-рятувальна служба відповідним юридичним та фізичним особам не відшкодовує.

Стаття 21. Безпосереднє керівництво аварійно-рятувальними роботами

Під час ліквідації надзвичайної ситуації у підпорядкування уповноваженого керівника з ліквідації надзвичайної ситуації переходять усі аварійно-рятувальні служби та формування, що залучаються до ліквідації надзвичайної ситуації. Розпорядження уповноваженого керівника з ліквідації надзвичайної ситуації є обов'язковими для виконання всіма суб'єктами, які беруть участь у ліквідації надзвичайної ситуації, а також громадянами і організаціями, які знаходяться в зоні надзвичайної ситуації.

До прибуття уповноваженого керівника з ліквідації надзвичайної ситуації його обов'язки виконує керівник спеціалізованої аварійно-рятувальної служби, що прибула до зони надзвичайної ситуації першою.

Ніхто не має права втручатися в діяльність уповноваженого керівника з ліквідації надзвичайної ситуації до відсторонення його в установленому порядку від виконання обов'язків і за умови прийняття на себе керівництва з ліквідації надзвичайної ситуації або до призначення іншого уповноваженого керівника.

Залежно від обставин, що склалися в зоні надзвичайної ситуації, уповноважений керівник з ліквідації надзвичайної ситуації самостійно приймає рішення щодо:

проведення евакуаційних заходів;

зупинення діяльності об'єктів, що знаходяться в зоні надзвичайної ситуації, та обмеження доступу людей у цю зону;

залучення в установленому порядку до проведення робіт необхідних транспортних засобів, іншого майна підприємств, установ та організацій, що знаходяться в зоні надзвичайної ситуації, формувань аварійно-рятувальних служб громадських організацій, а також громадян за їх згодою;

зупинення аварійно-рятувальних робіт, якщо виникла підвищена загроза життю рятувальників та інших осіб, які беруть участь у ліквідації надзвичайних ситуацій.

Уповноважений керівник з ліквідації надзвичайної ситуації, керівники аварійно-рятувальних служб мають право на вичерпну та достовірну інформацію про надзвичайну ситуацію для організації робіт з її ліквідації і зобов'язані інформувати відповідні органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування про вжиті ними для цього заходи.

Після ліквідації надзвичайної ситуації уповноважений керівник з ліквідації надзвичайної ситуації подає органу, що його призначив, звіт щодо прийнятих рішень і перебігу подій під час ліквідації надзвичайної ситуації.

Стаття 22. Сприяння діяльності аварійно-рятувальних служб

Органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи та організації зобов'язані сприяти діяльності аварійно-рятувальних служб за місцем їх дислокації під час прямування до зон надзвичайних ситуацій та під час ліквідації надзвичайних ситуацій, зокрема у наданні їм необхідних транспортних та інших матеріальних засобів і послуг.

Аварійно-рятувальні служби у разі прямування до місця надзвичайної ситуації позачергово забезпечуються квитками для перевезення особового складу, а також транспортними засобами для перевезення рятувальників, спеціального обладнання та іншого майна.

Водії транспортних засобів аварійно-рятувальних служб з кольорово-графічним позначенням встановленого зразка, спеціальними звуковими та світловими сигналами під час прямування до зони надзвичайної ситуації мають право безперешкодного проїзду, позачергового придбання палива та мастильних матеріалів. У разі необхідності в проведенні ремонту ці транспортні засоби обслуговуються на відповідних підприємствах незалежно від форми власності першочергово.

Розділ V. ОБОВ'ЯЗКИ, ПРАВА, ГАРАНТІЇ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ РЯТУВАЛЬНИКІВ

Стаття 23. Обов'язки рятувальників

Рятувальники зобов'язані:

бути ініціативними, самовідданими та наполегливими під час ліквідації надзвичайної ситуації;

активно проводити аварійно-рятувальні роботи, вживати всіх необхідних заходів для рятування людей, подання їм невідкладної медичної та іншої допомоги, не допускати невиправданих ризиків;

виконувати вимоги відповідних статутів, положень, правил тощо з питань проведення аварійно-рятувальних робіт;

бути готовими до проведення робіт, пов'язаних з рятуванням потерпілих людей та ліквідацією надзвичайних ситуацій, удосконалювати свої професійні здібності, постійно підтримувати свій фізичний і психологічний стан на належному рівні;

утримувати в належному стані довірені їм засоби індивідуального та колективного захисту та засоби для ліквідації надзвичайних ситуацій.

Інші обов'язки рятувальників визначаються відповідними статутами, посадовими інструкціями тощо.

Обов'язки рятувальників професійних аварійно-рятувальних служб зазначаються у контрактах, які укладаються з ними під час їх прийому на роботу.

Стаття 24. Права рятувальників

Рятувальники мають право на:

підвищення рівня своїх теоретичних знань, практичних навичок та майстерності за рахунок робочого часу;

харчування за рахунок коштів аварійно-рятувальних служб під час чергування тривалістю понад 12 годин або грошову компенсацію за нього;

обов'язкове особисте страхування.

Рятувальники професійних аварійно-рятувальних служб, які протягом року брали участь у проведенні складних аварійно-рятувальних робіт, перелік яких визначається центральним органом виконавчої влади з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи, повинні щорічно проходити санаторно-курортне лікування, що передбачає медико-психологічну реабілітацію. Зазначене санаторно-курортне лікування, забезпечення медичним обслуговуванням та необхідними медикаментами, а також проїзд до місця лікування (туди і назад) здійснюються за рахунок коштів, що виділяються на утримання аварійно-рятувальних служб, а також коштів, що надходять від надання додаткових послуг аварійно-рятувальними службами. Відшкодування за невикористане санаторно-курортне лікування забороняється.

Під час проведення робіт з ліквідації надзвичайних ситуацій рятувальники мають право на:

вичерпну та достовірну інформацію, в тому числі про об'єкти, на яких проводяться аварійно-рятувальні роботи, необхідну для виконання ними своїх обов'язків;

безперешкодний допуск на територію та об'єкти, що постраждали;

екіпіровку та оснащення згідно з технологією проведення зазначених робіт;

харчування за рахунок коштів підприємств, установ та організацій, на яких проводяться роботи, або відповідного органу місцевого самоврядування;

використання в порядку, передбаченому цим Законом, для рятування людей та у випадках крайньої необхідності засобів зв'язку, транспорту, інших матеріальних засобів підприємств, установ та організацій, що знаходяться в зоні проведення аварійно-рятувальних робіт;

позачергове придбання квитків на всі види транспорту для проїзду до місця проведення аварійно-рятувальних робіт.

Рятувальники мають право створювати в установленому порядку свої професійні спілки.

Стаття 25. Страхування рятувальників

Рятувальники у разі зарахування їх до штату професійної аварійно-рятувальної служби або залучення в індивідуальному порядку чи в складі об'єктової аварійно-рятувальної служби до проведення аварійно-рятувальних робіт підлягають обов'язковому особистому страхуванню на випадок захворювання, часткової або повної втрати працездатності, загибелі (смерті), спричинених виконанням обов'язків рятувальників, зазначених у контрактах, укладених під час їх прийому на роботу, або договорах щодо проведення аварійно-рятувальних робіт, до яких вони залучаються.

Страховими подіями для рятувальників є загибель (смерть) під час виконання ними обов'язків, зазначених у контрактах або договорах щодо проведення аварійно-рятувальних робіт, до яких вони залучалися, смерть, що настала внаслідок поранення, контузії, травми чи каліцтва або захворювання в період і у зв'язку з виконанням ними зазначених у контрактах або договорах обов'язків, а також втрата працездатності, що виникла внаслідок виконання цих обов'язків чи проведення таких робіт. Зв'язок страхової події з виконанням рятувальниками обов'язків, зазначених у контрактах або договорах, встановлюється під час розслідування зазначених випадків згідно із законодавством.

Страхування рятувальників професійних аварійно-рятувальних служб здійснюють органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування та громадські організації, які створюють аварійно-рятувальні служби, за рахунок коштів, що виділяються на утримання цих служб.

Страхування рятувальників, які були залучені до проведення аварійно-рятувальних робіт в індивідуальному порядку чи в складі об'єктових аварійно-рятувальних служб, здійснюють органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, піприємства, установи та організації, що залучили рятувальників до проведення цих робіт, за рахунок коштів, які виділяються на їх проведення.

Страхування здійснюється на суму десятирічного грошового утримання за останньою посадою, яку займає рятувальник, але не менше однієї тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Порядок та умови обов'язкового особистого страхування рятувальників встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 26. Оплата праці рятувальників

Оплата праці рятувальників професійних аварійно-рятувальних служб здійснюється у порядку, визначеному законодавством.

Оплата праці рятувальників, які були залучені в індивідуальному порядку чи в складі об'єктових аварійно-рятувальних служб, за час їх участі у проведенні аварійно-рятувальних робіт, а також за час необхідної професійної підготовки здійснюється згідно з укладеними договорами органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями, що залучили рятувальників до проведення зазначених робіт, за рахунок коштів, які виділяються на проведення аварійно-рятувальних робіт і робіт з ліквідації надзвичайних ситуацій та їх наслідків з розрахунку середньомісячного заробітку за місцем основної роботи, але не менше десяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Скорочення бюджетних асигнувань не може бути підставою для зменшення посадових окладів, надбавок до них та фінансування інших, передбачених цим Законом, гарантій, пільг та компенсацій для рятувальників.

Стаття 27. Умови надання житла рятувальникам

Житло рятувальникам може надаватися на пільгових умовах згідно із законодавством.

Рятувальникам професійних аварійно-рятувальних служб житло може надаватися також в установленому порядку на умовах, передбачених контрактами, що укладаються з ними під час прийому на роботу, в яких можуть також зазначатися пільги щодо оплати житла, комунальних послуг та палива. Про надання зазначених пільг рятувальнику професійних аварійно-рятувальних служб обов'язково повідомляються місцеві органи виконавчої влади, а також визначається джерело відшкодування збитків за надані пільги.

Посадовим особам професійних аварійно-рятувальних служб, перелік яких встановлюється Кабінетом Міністрів України, можуть в установленому порядку надаватися службові жилі приміщення.

Рятувальники державних професійних аварійно-рятувальних служб користуються правом на першочергове встановлення квартирних телефонів, влаштування дітей у дитячі дошкільні заклади.

Стаття 28. Пенсійне забезпечення рятувальників

Пенсійне забезпечення особового складу професійних аварійно-рятувальних служб здійснюється згідно із законодавством.

Стаття 29. Правові та соціальні гарантії

На особовий склад професійних аварійно-рятувальних служб, який обслуговує підприємства, установи та організації з шкідливими та небезпечними умовами праці, поширюються гарантії прав громадян на охорону праці, встановлені законодавством про охорону праці для працівників цих підприємств, установ та організацій.

За рятувальниками професійних аварійно-рятувальних служб після їх виходу на пенсію при загальному стажі роботи в цих службах на посадах рятувальників понад 20 років, а також у разі каліцтва, що настало під час чи внаслідок виконання службових обов'язків, зберігається право на пільги згідно з цим Законом.

Рішенням органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, а також громадських організацій, що створюють професійні аварійно-рятувальні служби, для рятувальників можуть встановлюватися додаткові гарантії соціального захисту.

Стаття 30. Соціальний захист сімей рятувальників

За сім'ями загиблих (померлих) рятувальників зберігається право на одержання житла, у тому числі на умовах, передбачених укладеними з рятувальниками контрактами. Аварійно-рятувальна служба повинна разом з відповідним центральним органом виконавчої влади, Радою міністрів Автономної Республіки Крим, місцевою державною адміністрацією, органом місцевого самоврядування, громадською організацією протягом шести місяців з дня загибелі (смерті) рятувальників вирішити питання щодо забезпечення їх сімей житлом.

За дітьми загиблих (померлих) рятувальників до досягнення ними повноліття, а також за непрацездатними членами сім'ї, які перебували на їх утриманні, зберігається право на пільги щодо оплати житла, комунальних послуг, палива, передбачені контрактами, які були укладені з рятувальниками, за рахунок коштів відповідної аварійно-рятувальної служби.

Стаття 31. Гарантії соціального захисту громадян, які залучаються на добровільних засадах до проведення аварійно-рятувальних робіт

Залучення громадян, які не є рятувальниками, до проведення аварійно-рятувальних робіт здійснюється за наявності рішення уповноваженого керівника з питань ліквідації надзвичайної ситуації, їх письмової згоди та обов'язкового особистого страхування за рахунок бюджетів відповідних адміністративно-територіальних одиниць.

На громадян, які залучаються до проведення аварійно-рятувальних робіт, поширюються права, передбачені частиною третьою статті 24 цього Закону.

Стаття 32. Відповідальність у сфері рятувальної справи

У разі проведення аварійно-рятувальних робіт неатестованими аварійно-рятувальними службами, допуску до них неатестованих рятувальників відповідні посадові особи цих служб несуть відповідальність згідно із законодавством.

За непрофесійне проведення аварійно-рятувальних робіт, навмисне заподіяння шкоди здоров'ю громадян під час їх виконання, а також навколишньому природному середовищу, матеріальним та культурним цінностям рятувальники несуть відповідно цивільно-правову, дис-

(Закінчення на 8-й стор.).

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про аварійно-рятувальні служби

(Початок на 5—7-й стор.).

циплінарну, адміністративну та кримінальну відповідальність.

Рятувальники, які виконують свої функції згідно з наданими їм правами та відповідно до своїх обов'язків, не несуть відповідальності за завдані збитки під час проведення аварійно-рятувальних робіт.

Розділ VI. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ТА ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ АВАРІЙНО-РЯТУВАЛЬНИХ СЛУЖБ

Стаття 33. Матеріально-технічне та фінансове забезпечення діяльності аварійно-рятувальних служб

Матеріально-технічне та фінансове забезпечення діяльності аварійно-рятувальних служб здійснюється за рахунок коштів державного та місцевого бюджетів, підприємств, установ, організацій, у тому числі громадських, що створюють аварійно-рятувальні служби, коштів від надання додаткових платних послуг, а також добровільних пожертвувань юридичних і фізичних осіб, інших не заборонених законодавством джерел.

Фінансування медико-психологічної реабілітації державних аварійно-рятувальних служб здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України, передбачених на утримання аварійно-рятувальних служб. Обсяг фінансування визначається уповноваженим центральним органом виконавчої влади з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи.

Фінансування медико-психологічної реабілітації інших аварійно-рятувальних служб, визначених у статті 8 цього Закону, здійнюється за рахунок їх власних коштів.

Стаття 34. Наукове забезпечення діяльності аварійно-рятувальних служб

Наукові дослідження з проблем організації та технології проведення аварійно-рятувальних робіт, створення для цього технічних засобів та обладнання, розроблення індивідуальних та колективних засобів захисту рятувальників здійснюються на договірних умовах науково-дослідними та проектно-конструкторськими підприємствами, установами та організаціями за замовленням центрального органу виконавчої влади з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи або за погодженим з ним замовленням інших органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, громадських організацій.

Розроблення індивідуальних та колективних засобів захисту рятувальників здійснюється науково-дослідними та проектно-конструкторськими підприємствами, установами та організаціями, які повинні мати відповідні ліцензії на цей вид діяльності.

Стаття 35. Медичне забезпечення діяльності аварійно-рятувальних служб

Медичне забезпечення діяльності аварійно-рятувальних служб здійснюється спеціально створеними медичними підрозділами, що входять до їх складу, або за договорами на медичне обслуговування — лікувальними закладами за місцем дислокації цих служб.

Усі рятувальники професійних аварійно-рятувальних служб повинні проходити попередні та періодичні медичні огляди, а також медичні огляди після проведення аварійно-рятувальних робіт за рахунок коштів, що виділяються на утримання цих служб. Періодичність медичних оглядів і порядок їх проведення встановлюються центральним органом виконавчої влади з питань охорони здоров'я. За час проходження медичного огляду за рятувальниками зберігаються місце роботи та середньомісячний заробіток.

На прохання рятувальника проводиться позачерговий медичний огляд, якщо рятувальник вважає, що погіршення стану його здоров'я пов'язано з виконанням ним професійних обов'язків.

У разі участі в проведенні протягом року аварійно-рятувальних робіт, цілодобовому чергуванні рятувальники особового складу професійної аварійно-рятувальної служби зобов'язані один раз на рік пройти курс медико-психологічної реабілітації.

Після проведення аварійно-рятувальних робіт, що були пов'язані з загибеллю людей, а також при отриманні будь-якої травми професійним рятувальником особового складу професійної аварійно-рятувальної служби йому обов'язково надається гарантоване забезпечення відповідним лікуванням та психологічним відновленням у санаторно-курортних закладах, у яких створені центри медико-психологічної реабілітації.

Центри медико-психологічної реабілітації створюються при діючих санаторно-курортних закладах. Перелік центрів медико-психологічної реабілітації та порядок проходження медико-психологічної реабілітації, відповідність санаторно-курортних закладів вимогам медико-психологічної реабілітації, а також перелік цих закладів визначаються у відповідному положенні, що розробляється центральним органом виконавчої влади з питань охорони здоров'я та затверджується центральним органом виконавчої влади з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи.

Недержавні аварійно-рятувальні служби мають право укладати договори з відповідними центрами на основі угод, затверджувати їх з уповноваженим центральним органом виконавчої влади з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи.

Розділ VII. НАГЛЯД, КОНТРОЛЬ ТА ЗВІТНІСТЬ ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ АВАРІЙНО-РЯТУВАЛЬНИХ СЛУЖБ

Стаття 36. Нагляд та контроль за діяльністю аварійно-рятувальних служб

Державний нагляд здійснюють:

центральний орган виконавчої влади по нагляду за охороною праці — за готовністю аварійно-рятувальних служб до локалізації та ліквідації аварій;

спеціальна інспекція центрального органу виконавчої влади з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи — за діяльністю аварійно-рятувальних служб.

Контроль за діяльністю аварійно-рятувальних служб, забезпеченням їх постійної готовності до проведення аварійно-рятувальних робіт та робіт щодо запобігання та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій у межах своєї компетенції здійснюють центральні органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування та підприємства, установи та організації, у тому числі громадські, що створюють аварійно-рятувальні служби.

Стаття 37. Звітність про діяльність аварійно-рятувальних служб та облік надзвичайних ситуацій

Звітність про діяльність аварійно-рятувальних служб здійснюється в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи. Звіт про діяльність аварійно-рятувальних служб подається щоквартально до Кабінету Міністрів України.

Облік надзвичайних ситуацій, у тому числі аварій на виробничих об'єктах, здійснюють відповідні підприємства, організації та органи державного нагляду за охороною праці згідно із законодавством. Форми державної статистичної звітності щодо цих аварій затверджуються центральним органом виконавчої влади з питань статистики за поданням органів державного нагляду за охороною праці.

Облік аварій та надзвичайних ситуацій, що сталися внаслідок стихійного лиха на об'єктах невиробничого призначення та на території Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя, здійснюють відповідні територіальні органи з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення. Форми державної статистичної звітності щодо цих аварій та надзвичайних ситуацій затверджуються центральним органом виконавчої влади з питань статистики за поданням центрального органу виконавчої влади з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи за погодженням з центральним органом виконавчої влади по нагляду за охороною праці.

Розділ VIII. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Стаття 38. Представництво в міжнародних організаціях

Представництво в міжнародних організаціях інтересів України з питань, пов'язаних з організацією та виконанням аварійно-рятувальних робіт, а також робіт із запобігання та ліквідації надзвичайних ситуацій здійснюється центральним органом виконавчої влади з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи, іншими органами виконавчої влади відповідно до їх повноважень.

Стаття 39. Порядок подання допомоги іноземним державам з ліквідації надзвичайних ситуацій

Умови подання іншим державам допомоги з ліквідації надзвичайних ситуацій і окремих їх наслідків визначаються міжнародними договорами України.

Порядок залучення аварійно-рятувальних служб до подання допомоги іноземним державам з ліквідації надзвичайних ситуацій і окремих їх наслідків та перетинання державного кордону України визначаються законодавством України та міжнародними договорами.

Стаття 40. Одержання Україною допомоги для ліквідації надзвичайних ситуацій та їх наслідків

Умови одержання Україною допомоги для ліквідації надзвичайних ситуацій та їх наслідків визначаються міжнародними договорами та законодавством України.

Пільги щодо оподаткування та обкладення ввізним митом обладнання та устаткування, засобів зв'язку, транспортних засобів, засобів індивідуального та колективного захисту рятувальників та інших матеріально-технічних цінностей, призначених для проведення робіт з ліквідації надзвичайних ситуацій, що передаються як допомога іншими державами та міжнародними організаціями, визначаються відповідними законами. Використання зазначеного майна не за призначенням забороняється.

Розділ IX. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України у шестимісячний строк:

підготувати та внести до Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законів України у відповідність із Законом України «Про аварійно-рятувальні служби»;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення у відповідність із цим Законом нормативно-правових актів центральних і місцевих органів виконавчої влади.

3. Кабінету Міністрів України у місячний строк утворити робочу групу з представників Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, центрального органу виконавчої влади з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи та центрального органу виконавчої влади з питань охорони здоров'я для вирішення питання щодо створення медико-психологічних центрів при діючих санаторно-курортних закладах.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 14 грудня 1999 року.
№ 1281-XIV.

Закон друкується з комп'ютерного набору ДІНАУ.

Vivat, academicus!

П'ятнадцять поколінь лікарів відчули батьківську турботу

У нинішньому, 2000-му, минає 16 років, як академік Євген Гнатович Гончарук очолив колектив тоді ще Київського мединституту імені О. Богомольця. Відтоді у самостійне життя вийшло 15 поколінь лікарів. Днями Євгену Гончаруку виповнилося 70. А п'ять років тому відбулася історична подія. Указом Президента України Українському державному медичному університету імені О. Богомольця було надано статус національного. В Указі підкреслювалося, що навчальна наукова і лікувальна діяльність, наукові школи з різних напрямів медицини вузу мають загальнодержавне і міжнародне визнання.

Безперечно, університет — дітище багатьох поколінь великих учених. І все-таки не можна не схилити голови перед тим, що зроблено особисто Є. Гончаруком і під його керівництвом. Ректор зумів об'єднати людей у міцний творчий колектив. Чи не найбільша його турбота — підготовка і виховання кадрів. Їх тут плекають роками, підтримують талановиту молодь, дбаючи про її професіональне і педагогічне зростання. Ректорат уміло поєднує досвід ветеранів праці з енергією талановитої молоді. Завдяки невтомності ректора і вченої ради Національний медуніверситет перетворився на велику наукову школу. Нині тут працюють 158 докторів та 643 кандидати наук. Серед них 15 дійсних членів та членів-кореспондентів державних академій наук України, 27 дійсних членів та членів-кореспондентів громадських академій наук. Наукові розробки вчених університету мають широке визнання і серед наукової громадськості держави, і за її межами. Свідченням цього є обрання та прийняття до зарубіжних академій, наукових асоціацій та інших організацій 37 науковців університету, присудження 54 з них державних та іменних премій, присвоєння 38 співробітникам почесних звань заслужених діячів науки й техніки, працівників вищої школи та народної освіти.

І головне прагнення ректора — перетворити вуз на справжній університет не лише за статусом, а й за змістом роботи. Це і демократизація засад вищої медичної школи, і розвиток навчально-методичної роботи, і створення багатьох навчальних програм, які нині успішно використовують інші медичні вузи України, і написання вченими університету підручників національною мовою.

З одержанням статусу національного почали діяти два нові факультети: фармацевтичний та підготовки лікарів для Збройних сил України. Нині в НМУ студенти вчаться на семи факультетах. Успішно втілюється в життя й ідея ректора про безперервність медичної освіти. Євген Гнатович постійно дбає про ліпшу організацію навчання в Українському медичному ліцеї, який є повноправним структурним підрозділом університету.

В університеті створено низку навчально-науково-виробничих комплексів (ННВК), які дають змогу розширити спектр наукових досліджень фахівців університету, його матеріально-технічну базу, допомагають студентам оволодіти найсучаснішими методами і технологіями. Це «НМУ — НДІ нейрохірургії», «НМУ — Республіканський урологічний центр», «Ультразвуковий навчальний науковий і лікувально-діагностичний центр». Його було створено в рамках міжнародного співробітництва НМУ з університетом Томаса Джефферсона (США) при кафедрі медичної радіології з курсами «Рентгенології» та «Радіаційної медицини».

Зміцненню міжнародних зв'язків нашого університету ректор приділяє особливу увагу. Як він сам каже, доля подарувала йому щастя зустрічатися з багатьма видатними вченими світу. Досить згадати такі імена, як Крістіан Барнард (ПАР), Віктор Франкл (Австралія), Андре Шаллі (США), Джеймс Блек (Англія). Та, мабуть, найтепліші стосунки у Євгена Гнатовича з президентом Польської академії медицини та президентом Всесвітньої академії медицини імені Альберта Швейцера Казимежем Імієлінські. І тут варто сказати, що академіка Є. Гончарука Польська академія медицини нагородила Міжнародною золотою зіркою. Цієї високої нагороди удостоєно лише 16 вчених із різних країн світу, в тому числі дев'ять лауреатів Нобелівської премії. Про високе міжнародне визнання академіка та очолюваного ним університету свідчить і ще одна нагорода — Золота медаль Альберта Швейцера.

Один із патріархів української медичної науки, її подвижник Євген Гончарук людина щира, відверта, скромна. Він любить усім нагадувати про джерела, про те, як все починалося з фельдшерської школи Святого Володимира. Ось і вклоняється йому академік Гончарук. І знаєте як? Море квітів у свій день народження відправляє до Володимирського Собору. Це якраз на Різдво...

Елеонора ПРОЩАКОВА,
Вікторія СВІТЛАНОВА.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про концесії на будівництво та експлуатацію автомобільних доріг

Цей Закон визначає особливості надання концесій на будівництво автомобільних (позаміських) доріг загального користування та їх подальшу експлуатацію в інтересах економіки України.

Стаття 1. Визначення термінів

У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

об'єкт концесії — автомобільна (позаміська) дорога загального користування, яка перебуває у державній власності (далі — автомобільна дорога), щодо будівництва, строкового платного володіння та експлуатації якої укладено концесійний договір;

автомобільна (позаміська) дорога — лінійна споруда з інженерними та допоміжними спорудами та службами, які призначені для зручного та безпечного проїзду транспортних засобів з допустимими технічними характеристиками та навантаженнями, що забезпечує внутрідержавні та міжнародні перевезення пасажирів і вантажів;

інженерні споруди — споруди, що будуються безпосередньо на автомобільних дорогах (мости, шляхопроводи, віадуки, тунелі, естакади, труби водовідвідні та водоочисні споруди, галереї, підпірні стінки тощо);

допоміжні споруди — споруди, що розташовані на землях дорожнього господарства, зазначені в концесійному договорі (майданчики для стоянки транспорту і відпочинку, підприємства та об'єкти служб дорожнього сервісу, шумо- та снігозахисні споруди і насадження, протилавинні та протиселькові споруди, з'їзди, придорожні лісосмуги для захисту доріг тощо) та призначені для обслуговування рухомого складу на дорогах, учасників дорожнього руху, розміщення сервісних і ремонтно-технічних служб;

концесія — надання концесієдавцем на підставі концесійного договору на платній та строковій основі юридичній особі права на будівництво та управління (експлуатацію) об'єкта концесії (строкове платне володіння), за умови взяття концесіонером на себе зобов'язань щодо будівництва та управління (експлуатації) об'єктом концесії, майнової відповідальності та можливого підприємницького ризику;

концесієдавець — Кабінет Міністрів України або орган виконавчої влади, уповноважений ним на проведення концесійного конкурсу та укладення концесійного договору на будівництво автомобільної дороги;

концесіонер — юридична особа, яка відповідно до цього Закону на підставі договору отримала концесію;

концесійний конкурс — процедура, встановлена Законом України «Про концесії» та іншими нормативно-правовими актами, згідно з якою певний претендент визнається переможцем у концесійному конкурсі;

концесійні платежі — плата, обумовлена у концесійному договорі, яку вносить концесіонер за право будівництва автомобільних доріг та їх подальшої експлуатації;

концесійний договір — письмова угода між концесієдавцем і концесіонером про взаємні права та обов'язки на час будівництва об'єкта концесії та його подальшої експлуатації.

Стаття 2. Основні принципи концесійної діяльності щодо будівництва автомобільних доріг та їх експлуатації

Основними принципами концесійної діяльності щодо будівництва автомобільних доріг та їх експлуатації, крім визначених Законом України «Про концесії», є:

дотримання чинних в Україні стандартів, норм і правил будівництва автомобільних доріг та їх експлуатації (ремонту та утримання);

надання на період будівництва автомобільної дороги концесіонеру пільг щодо сплати податків і зборів;

обов'язкова наявність безоплатних автомобільних доріг чи окремих смуг руху вздовж об'єкта концесії, що знаходяться у належному для експлуатації технічному стані, як альтернативного варіанта зручного проїзду транспортних засобів у необхідному напрямку.

Стаття 3. Відносини, пов'язані з концесійною діяльністю щодо будівництва та експлуатації автомобільних доріг

Відносини, пов'язані з концесійною діяльністю щодо будівництва та експлуатації автомобільних доріг, базуються на Конституції України і регулюються Законом України «Про концесії», Земельним кодексом України, цим Законом, концесійним договором та іншими нормативно-правовими актами, прийнятими відповідно до цього Закону.

Стаття 4. Особливості надання концесій на будівництво автомобільних доріг

Концесії на будівництво автомобільних доріг надаються передусім у напрямках міжнародних транспортних коридорів та міжнародних магістралей категорії «Є».

Визначення об'єктів, які надаються в концесію, та затвердження їх переліку здійснюються Кабінетом Міністрів України на підставі державної стратегії розвитку мережі автомобільних доріг та пропозицій Верховної Ради Автономної Республіки Крим, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, районних, Київської та Севастопольської міських рад та відповідних державних адміністрацій.

Рішення про надання концесії на будівництво автомобільної дороги та її подальшу експлуатацію (ремонт і утримання) приймає Кабінет Міністрів України.

Якщо на об'єкт концесії є лише один претендент, Кабінет Міністрів України може прийняти рішення про надання йому концесії шляхом прямих переговорів за умови, якщо пропозиції претендента відповідають умовам концесійного конкурсу.

Якщо переможець концесійного конкурсу безпідставно відмовився від підписання концесійного договору або висуває додаткові, не прийнятні для концесієдавця умови договору, концесієдавець має право на укладення концесійного договору з претендентами, які зайняли в концесійному конкурсі відповідно друге чи третє місце, якщо їх пропозиції повністю відповідають істотним умовам концесійного договору.

Стаття 5. Право на участь у концесійному конкурсі

Право на участь у концесійному конкурсі на будівництво автомобільної дороги та її подальшу експлуатацію мають юридичні особи, які в установленому порядку та визначений строк подали заявку.

Стаття 6. Особливі вимоги до складу конкурсної комісії

До складу конкурсної комісії обов'язково включається представник обласної ради (рад), через територію якої (яких) буде проходити збудована на умовах концесії автомобільна дорога.

Стаття 7. Використання концесійних платежів

Концесійні платежі спрямовуються до Державного бюджету України (до Державного дорожнього фонду України) та розподіляються у встановленому законодавством порядку.

Концесійні платежі, що надходять до Державного бюджету України (до Державного дорожнього фонду України) як плата за надання концесії на будівництво та експлуатацію автомобільної дороги, мають виключно цільовий характер і використовуються на витрати, пов'язані з ремонтом і утриманням автомобільних (позаміських) доріг загального користування.

Стаття 8. Надання пільг на період будівництва, введення в експлуатацію побудованої на умовах концесії автомобільної дороги і повної окупності капітальних вкладень

На період будівництва, введення в експлуатацію побудованої на умовах концесії автомобільної дороги і повної окупності капітальних вкладень концесіонер може звільнятися від загальнодержавних та місцевих податків і зборів відповідно до законів України.

Стаття 9. Плата за проїзд автомобільними дорогами, побудованими на умовах концесії

Плата за проїзд автомобільними дорогами, побудованими на умовах концесії, справляється концесіонером у порядку, що визначається концесійним договором, з усіх власників або користувачів автотранспортних засобів, які користуються такими дорогами.

Максимальний розмір плати за проїзд та порядок відшкодування за безоплатний проїзд автомобільними дорогами (в тому числі в разі стихійного лиха, катастрофи, епідемії, епізоотії, а також проїзду транспорту органів державної влади, підрозділів Міністерства оборони України, прикордонних та внутрішніх військ, органів внутрішніх справ та транспортних засобів швидкої медичної допомоги), побудованими на умовах концесії, встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 10. Прибуток концесіонера

Після сплати податків та внесення обов'язкових платежів, передбачених законами України і концесійним договором, прибуток, отриманий концесіонером, надходить у його розпорядження.

Стаття 11. Особливі обов'язки концесіонера

Крім визначених законодавством України обов'язків, концесіонер зобов'язаний:

на час будівництва та експлуатації об'єкта концесії надавати не менше 90 відсотків робочих місць для працевлаштування громадян України;

при виконанні будівельних та ремонтних робіт забезпечувати сімдесятивідсоткове (у вартісному розрахунку) використання вітчизняних будівельних матеріалів, виробів і конструкцій;

утримувати побудовану на умовах концесії автомобільну дорогу в технічному стані згідно з вимогами державних стандартів, норм і правил утримання та експлуатації автомобільних доріг;

відшкодовувати користувачам платної автомобільної дороги завдані з його вини збитки у порядку, встановленому законодавством України;

після закінчення строку дії концесійного договору або у разі його дострокового розірвання передавати концесієдавцю об'єкт концесії в технічному стані, який відповідає вимогам норм і правил будівництва, ремонту та утримання автомобільних доріг, що діють на час передачі, а також надавати документи, які підтверджують, що за об'єктом концесії будь-яких зобов'язань немає.

Стаття 12. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Закони України та інші нормативно-правові акти, прийняті до набрання чинності цим Законом, діють у частині, що не суперечить цьому Закону.

3. Кабінету Міністрів України у шестимісячний термін з дня набрання чинності цим Законом:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність з цим Законом;

розробити нормативно-правові акти, що випливають з цього Закону.

Президнет України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
14 грудня 1999 року.
№ 1286-XIV.

Закон друкується з комп'ютерного набору ДІНАУ.

Що нового у Харкові? «Прихватизують» АТ...

Але не так акціонерні товариства, як власність, що їм належить

Конфліктна ситуація

Схоже, Харків усе-таки залишиться своєрідним навчальним полігоном для різних ділків з прокручування сумнівних оборудок з цінними паперами і водночас так уміло юридично обставлених «дірявим» законодавством та чиновницьким, правоохоронним невтручанням, а інколи й відвертою підтримкою, що нерідко здається: жертвам цих махінацій нічого іншого не залишається, як змиритися з долею-злодійкою і покласти голову на плаху підступного переможця.

Місцева преса вже стомилася розповідати про безнадійні поневіряння десятків тисяч вкладників, котрі залишилися, як то кажуть, з носом після того, як їх «облагодіяли» численні харківські фірми під загальновідомою назвою «Роги і копита». Багато хто досі пам'ятає недавню «вексельну операцію» однієї досить «шанованої» у місті комерційної структури, після якої припинив своє існування величезний та єдиний такий в Україні НДІ харчової промисловості. Тепер, здається, настала черга й деяких інших організацій, якими зацікавилися так звані ділові люди.

Історія, про яку йтиметься нижче, кажуть, трапилася вже не з одним із недавно створених акціонерних товариств. Але, бачачи марність своїх зусиль у протистоянні новим росіянам, багато трудових колективів після кількох боїв розбрелися хто куди, аби тільки піти далі від гріха. А ось співробітники відкритого акціонерного товариства «Укрсантехпроект» вирішили боротися, що називається, до останнього.

Трохи передісторії. Створений більш як п'ятдесят років тому Державний проектний інститут «Харківський сантехпроект» Держбуду СРСР був свого часу досить солідною організацією. В ньому працювали кількасот людей, і аж ніяк не над заточуванням олівців. В активі підприємства — більш як тисяча запроектованих об'єктів народногосподарського комплексу в Україні, на території колишнього Союзу, в десятках країн далекого зарубіжжя. Звісно, солідній фірмі належала досить солідна будівля майже в самому центрі Харкова. Саме вона віднедавна й почала мозолити очі кільком крутим хлопцям, які, мабуть, є лише виконавцями добре продуманого плану могутніших і впливовіших людей, які стоять за їхніми спинами.

Спочатку отримали від одного з колишніх адміністраторів перетвореного на ВАТ «Укрсантехпроект» інституту список акціонерів. Потім його голові правління Ігореві Кузьміну було зроблено «ділову» пропозицію, від якої йому важко було відмовитися. І все-таки — він відмовився! І ось тоді новоспечені комбінатори використали свій резервний варіант, провівши велику роботу з «обробки» акціонерів з тим, щоб вони «якнайрозсудливіше» наважилися поступитися своїми акціями за гроші. І коли, нарешті, контрольний пакет був у їхніх руках, відбулися збори, в порядку денному яких не значилася зміна керівництва, але яка все-таки відбулася. І ця «зміна влади» поки що не визнається легітимною. Але це, проте, не завадило «новим господарям» відібрати у керівника печатку підприємства просто в його робочому кабінеті та ще й з рукоприкладством на очах інших акціонерів.

Звісно, такий поворот подій не міг влаштувати тих акціонерів, які безпосередньо працюють на цьому підприємстві, і вони вирішили боротися зі свавілля всіма доступними і законними методами.

Навряд чи варто розповідати про те, як не обізнаним з юридичними тонкощами і підводними хитросплетіннями вітчизняного законодавства доводилося відстоювати свої законні права. Але все, що можна сказати сьогодні —Феміда за півроку судової тяганини так і не відкрила очі на все, що відбувається. Спочатку розгляд справи по суті в залі суду відкладали під різними формальними приводами відповідача. Тоді районний суд почав готуватися до новосілля і святкувати його. Потім справа взагалі десь загубилася. А коли знайшлася —з'ясувалося, що суддя С. Набіуліна, виписуючи повістки на початку грудня 1999 року на чергове слухання, яке мало відбутися 23 грудня, навіть не підозрювала, що вона її більше не розглядає і справа вже більш як місяць перебуває у судочинстві іншого судді. Бачачи весь цей, м'яко сказати, білязаконний судовий процес, акціонери, які «не продалися», звертаються до голови Служби безпеки України з проханням утрутитися в протиправні дії з боку передусім новоспечених акціонерів і покласти край тривалій конфліктній ситуації, яка неминуче може призвести до ліквідації підприємства, яке досить стабільно працює, а головне — необхідного країні, і яке, до речі, нині активно розробляє енергозберігаючі технології, використовуючи їх під час модернізації старих котелень; до розпуску трудового колективу і, як наслідок, — до виникнення інших, ще гостріших, конфліктів. Треба віддати належне грізному відомству — відреагувало оперативно і виявило цілу низку порушень у проведенні цих «детективних» зборів. Але вся річ у тім, що розв'язати конфлікт має право тільки суд. Те саме підтверджує Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку, вказуючи на наявні порушення під час переобрання голови ВАТ «Укрсантехпроект». Але й ці аргументи, судячи з усього, не є переконливими для суду і поки що не взяті ним до уваги.

Постає цілком резонне запитання: чому все відбувається саме так, як відбувається? Відповідь очевидна: отже —комусь вигідна вся ця гра у законність. Але кому? Сподіваюся, в Харківській області вже достатньо людей у погонах і наділених силою державної влади, щоб знайти, нарешті, відповідь на це запитання і зупинити черговий гучний конфлікт, який не робить честі передусім самим інститутам державної влади.

Усе неможливе ми обов'язково зробимо

Микола ІВАНОВИЧ.
Мал. Сергія ТЕРЕЩЕНКА.

Відкрите акціонерне товариство «Харківгаз» запрошує своїх акціонерів на загальні збори, які відбудуться 24 лютого 2000 р. о 14.00 за адресою: Харківська обл., ст. Безлюдівка № 7 Дочірня компанія «Регіонгаз»
Реєстрація учасників зборів: 24 лютого 2000 р. — з 11.00.

Порядок денний:

1. Затвердження регламенту загальних зборів.
2. Звіт голови правління про роботу ВАТ за звітний період та про основні напрями на 2000 рік.
3. Звіт голови спостережної ради про роботу за звітний період.
4. Звіт голови ревізійної комісії про проведену роботу за звітний період, висновок ревізійної комісії щодо річного звіту та балансу ВАТ.
5. Затвердження розподілу фактичного прибутку за 1999 рік та планового на 2000 рік.
6. Внесення змін та доповнень до статуту ВАТ «Харківгаз».
7. Внесення змін та доповнень до статуту ДК «Регіонгаз».
8. Внесення змін та доповнень до статуту ДК «Харківгазсервіс».
9. Впровадження організаційної структури ВАТ «Харківгаз».

Для участі в загальних зборах необхідно мати з собою:
паспорт або інший документ, що посвідчує особу;
для представників акціонерів — доручення на право участі у зборах, оформлене згідно з вимогами чинного законодавства.

СБУ виявила порушення, але суд їх до уваги не бере

Обличчя тисячоліть 2000

✔ I.

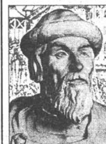
Атей — цар Великої Скіфії, держави, що існувала в межах сучасних українських кордонів. 339 року до н. е. у 90-річному віці загинув у битві з Філіппом II Македонським.

✔ II. 501—1000 рр.

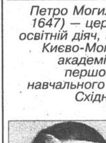
Князь Ігор (?—945) — правив у Києві 33 роки, здійснив успішні походи на Візантію, Кавказ, заволодів Причорномор'ям. Убитий повсталими древлянами.

✔ III. 1001—1500 рр.

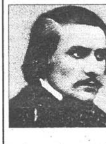

Князь Ярослав Мудрий (978—1054) — за його 35-літнього правління Русь Київська стала всесвітньо відомою державою. В Києві була утворена митрополія (до Ярослава митрополитів призначала Візантія). Першим митрополитом став Іларіон.

✔ IV. 1501—2000 рр.

Петро Могила (1596—1647) — церковний та освітній діяч, засновник Києво-Могилянської академії (1632) — першого вищого навчального закладу в Східній Європі.

Микола Гоголь (1809—1852) — прозаїк, історик, драматург.

Іван Франко (1856—1916) — поет, прозаїк, драматург, громадський діяч.

Петро Болбочан (1883—1919) — полковник армії УНР, командувач Лівобережного фронту, здійснив успішний похід у Крим, у результаті якого кораблі Чорноморського флоту підняли українські прапори.

Поети, політики, громадські діячі Борис Олійник, Іван Драч, Дмитро Павличко.

Митці-шістдесятники Алла Горська, Григорій Синиця, Василь Стус, Віктор Зарецький.

(Далі буде).

Ведучий рубрики Віталій АБЛІЦОВ.

Безкоштовні тільки лозунги, послуги — за готівку

Чому болить голова у головного лікаря?

Медицина

Усі ми знаємо, що переважна більшість приміського населення працювала й працює в столиці. А відтак користувалася тут і багатьма послугами, зокрема медобслуговуванням за місцем роботи або у міських лікувальних установах. Звідси — різке зменшення ліжкомісць у районах. Скажімо, лікарні будували з розрахунку 80 ліжок на 10 тисяч населення. А у Києво-Святошинському районі ця цифра сягала тільки 50. Мовляв, усі й так лікуються у Києві. Та з настанням взаєморозрахунків між лікувальними установами за обслуговування «чужих» клієнтів усе скінчилося. Рахунки здебільшого не оплачували, а тому столичні лікарні перестали обслуговувати приміських мешканців. Виникла проблема, бо люди (а їх у цьому районі 160 тисяч) почали звертатися за місцем проживання. Для обслуговування такої кількості людей не вистачало ні спеціалістів, ні медпрепаратів, ні фінансів. Якщо в інших районах скорочують ліжко-місця через брак пацієнтів, то в Києво-Святошинському треба додати ще з 200.

За такої ситуації не позаздриш головному лікареві райлікарні Олександру Завадецькому. Скупий бюджетний рядок виділяє 35 гривень на одного мешканця на рік. Передбачені 5,5 млн. гривень розходяться миттєво: на зарплату, податки, комунальні платежі, утримування автопарку, «швидкої», будівельні роботи тощо. А з того, що лишилося — 400 тисяч на медикаменти і 200 тисяч на безкоштовні рецепти. Одне слово, фінансування на 40—50 відсотків від потреби. Тому медикаментів вистачає тільки для діабетиків, астматиків і онкохворих. Решті залишаються копійки. А в районі лише для забезпечення хворих інсуліном потрібно 300 тисяч гривень.

Крім цього, в районі мешкає 60 тисяч «чорнобильців». Їхня безкоштовна місячна «пайка» (на список ліків із 600 найменувань) становить — 1,5 гривні. Але і з цим також проблема, бо державних аптек не залишилося після масової приватизації, а приватні відмовилися видавати за безкоштовними рецептами ліки. Тому доводиться знову відновлювати державні. А відкрити одну аптеку сьогодні коштує 30 тисяч доларів, і все це лягає на бюджет райлікарні. А щоб не збиралися кілометрові черги і люди не їхали з усього району заради одного рецепта, то потрібно відкрити як мінімум 5—6 аптек у найбільших населених пунктах.

Ще одна проблема. Приміром, районові не під силу проводити певне лікування чи операції, тому пацієнтів направляють до Києва в різні інститути. Після лікування люди повертаються до своєї поліклініки з рахунками, які сягають 8 тисяч гривень. Звичайно, одну-дві операції головний лікар ще в змозі якось оплатити, але не більше. Тож порятунку доводиться шукати у районної влади.

Благо — район прибутковий. І хоча у голови райдержадміністрації Валерія Власова вистачає клопоту й окрім медицини, він із розумінням ставиться до проблем. Приміром, допоміг придбати чотири автомобілі «швидкої допомоги», відкрити сучасну жіночу консультацію з найновішим обладнанням. Тож жінки району можуть повністю тут обстежуватися, а заразом отримати й пораду психолога. Зрозуміло, що уваги потребують не тільки такі міста, як Вишневе та Боярка, але й великі села на 4—6 тисяч мешканців, яких у районі чимало. Тож одного фельдшерського пункту замало. Тому головний лікар зосередив увагу на розвитку лікарських дільниць. На них мають постійно працювати стоматолог, педіатр і терапевт. Нині їх працює дев'ять, а заплановано відкрити ще три. У найближчих планах — ще одна підстанція «швидкої».

Михайло ЛІВАНДОВСЬКИЙ.

Ніхто не співав мені колискової...

Доля, як погода: до одного — лагідна, до іншого — лиха

Долі

З Олексієм Миколайовичем та його дружиною Лідією Іванівною, в яких я гостювала, вирішили пройтися вулицями зимового Рівного — день бо видався чудовий. Зачиняючи двері, почула, як їх донька Тетяна наспівує маленькому синові Тарасику про котика-муркотика...

— А мені ніхто не співав колискової, — із сумом зауважив Олексій Миколайович.

...Наприкінці літа сорок п'ятого на одній з невеличких залізничних станцій сталася подія, про яку у довколишніх селах довго говорили. Солдат, зайшовши в туалет, мало не зомлів від побаченого: бридка маса ось-ось мала поглинути маленький згорточок. Витягнув його, розгорнув лахміття і побачив крихітного хлопчика. Поніс «знайду» в кабінет начальника станції. Коли чоловіки відмивали немовля від бруду, воно не плакало, а лише кумедно морщило носика.

А невдовзі солдат-рятівник разом з міліціонером передали немовля в дитбудинок. Беручи згорточок, завідувачка сказала:

— Ви врятували його. То й назвемо хлопчика, як вас, Олексієм...

Олексій-рятівник згодом побрався із вдовою і став батьком для семирічної Валі. Але про свого «хрещеника» не забував, навідувався до дитбудинку, приносив гостинці. Дізнався від місцевих жителів і про ймовірну матір хлопчика (сімнадцятирічна Надія приховувала свою вагітність, але в селі все на видноті), яка через рік вийшла заміж за хлопця із сусіднього району і виїхала до нього. Про це Олексію повідав хрещений, вже коли хлопець закінчив професійно-технічне училище. Потім працював, навчався в пединституті, вчителював. Знайшов свою суджену Лідію — теж вчительку.

Життя, здавалося б, ішло звичною ходою. Та все одно Олексій потайки мріяв побачити свою матір. У снах навіть уявляв зустріч з нею, як вона порадіє успіхам сина... Гордість і цікавість боролися в чоловікові. І остання все-таки взяла гору.

Одного вихідного дня опинився в тому поліському селі. Голову сільради застав удома — він з дружиною саме збирався на весілля. А коли почув, що Олексій Миколайович записує народні пісні (таку причину появи в селі він придумав), запропонував:

— А йдіть-бо з нами. Наслухаєтесь пісень — все село там буде...

Її Олексій Миколайович, як потім розповідав, упізнав одразу: такі само, як у нього, розкосі очі, така само родимка на щоці... Так само, як він, відкидала голову, коли співала з донькою. Вони, з'ясувалося, — перші співачки на селі...

— Далі все було, наче уві сні, — розповідав Олексій Миколайович. — Не пам'ятаю, як опинився за селом і чимало кілометрів здолав бруківкою, допоки мене не підібрав молоковоз. Не хотілося нікого бачити, ні з ким розмовляти. Душа ж бо кричала: «Не впізнала, не впізнала мене, зраднице!»

— Давно це було, та не дає спокою думка, що той голос не співав мені колискову, — каже чоловік. А в очах його — печаль, у душі — не загоєна й літами рана...

Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

Доньку врятувала мамина нирка

16-річній Наталі Лесик із Івано-Франківщини в Запорізькому центрі трансплантації органів успішно пересаджено нирку від живого донора. Ним стала її мати. За статистикою, в Україні щороку не менш як 300 дітей потребують операцій з пересадки нирок. На превеликий жаль, хірурги чотирьох вітчизняних таких центрів не мають змоги допомогти багатьом хворим. Бо й досі відсутні підзаконні акти, що мали після тримісячного терміну — до 19 листопада — з часу набуття чинності закону України про трансплантацію надійти до центрів. Через це медики не можуть використовувати органи мертвого донора. Єдиний порятунок для хворих — живий донор, що не забороняє закон.

Із 1992 року це була шоста для запорізького центру операція, здійснена завдяки живому донорові.

Володимир ДУПАК.

Запоріжжя.

Пенсія без тяганини

У Чернівцях запроваджують персоніфікований облік відрахувань до Пенсійного фонду. Процес буде повністю комп'ютеризовано. Це дасть змогу спростити процедуру оформлення документів на отримання пенсій. Відпаде необхідність збирання багатьох довідок, зникне бюрократична тяганина.

Кожна людина відтепер матиме свій особовий рахунок, на якому нагромаджуватимуться кошти, переказані до Пенсійного фонду.

Новинка запроваджується поки що в самих Чернівцях. Наступного року її візьмуть на озброєння і сільські райони області.

Василь БАБУХ.

Чернівці.

Три міністерства замість десятка відомств

«Не ототожнюйте поняття «міліція» з МВС»

Уявімо на мить ситуацію. Чийсь син чи чоловік, повертаючись із закордонних заробітків, пропадає в дорозі. Одні радять його рідним звернутися до прикордонних органів — мовляв, міг бути не в порядку паспорт. Інші, знаючи, що в таких випадках громадяни попадаються із заробленою, але незадекларованою валютою, відсилають до митників. Треті напоумлюють звернутися до міліції...

Стривожена рідня за старою звичкою звертається саме до останніх і, на свій подив, отримує від чергової частини повну інформацію про прикордонні пригоди і долю рідної людини.

І це — не фантастика. Така багатостороння й оперативна поінформованість МВС була б можлива, якби держава погодилася на реорганізацію своєї правоохоронної системи за «рецептом» доктора юридичних наук, генерал-майора міліції Василя ШАКУНА. Його міркування на цю тему особливо актуальні з огляду на нагальну потребу адміністративної реформи в Україні і формування нового Кабінету Міністрів.

Василь ШАКУН

Сьогодні всім ясно, що реформування — глибокого, всебічного, науково обгрунтованого — потребує правоохоронна система державних органів та структур. І трьома китами, на яких повинна триматися нововибудувана платформа правоохоронної діяльності, є три основні ланки органів виконавчої системи. Це — Міністерство внутрішніх справ, Служба безпеки та Міністерство фінансів України, що зумовлюється колом завдань та сферами діяльності цих органів.

Міністерство фінансів, як відомо, відповідає за стабільність функціонування кредитно-фінансової, банківської систем і так далі. Забезпечення реалізації податкової політики держави та наповнення державного бюджету — також першочергові завдання його діяльності. Природно, що цьому міністерству має бути підпорядкована і Державна податкова адміністрація (ДПА). А ось податкова міліція, яка наділена правом реалізації принципів кримінальної відповідальності у сфері податкових відносин, вважаю, має бути зосереджена в іншій силовій структурі — Міністерстві внутрішніх справ. Доцільно було б організувати в рамках повноважень Міністерства фінансів і діяльність митної служби. Адже організація ефективного дійового контролю за переміщенням товарів через державний кордон, особливо стосовно їх незаконного ввезення, дозволить уникнути значних збитків державного бюджету за рахунок збільшення надходження податків та митних зборів.

Другий аспект структурної реорганізації — переорієнтація діяльності Служби безпеки, яка насамперед мусить зосередитись на виконанні функції захисту державного суверенітету, конституційного ладу, територіальної цілісності, економічного, науково-технічного і оборонного потенціалу України.

А ось функції з попередження, розкриття корупційних діянь та проявів організованої злочинності слід зосередити в єдиній структурі — під єдиним оперативним управлінням Міністерства внутрішніх справ мають бути спецпідрозділи МВС і СБУ з боротьби з організованою злочинністю і корупцією. Таке об'єднання дасть можливість підвищити ефективність роботи цих структур, комплексно, не розпорошуючи кадри та об'єднавши матеріальні ресурси, цілеспрямовано вести боротьбу з організованою злочинністю і корупцією.

Отож Міністерство внутрішніх справ вже сьогодні слід значно реформувати й вибудувати на нових, прогресивніших, засадах.

Найбільш доцільним і виправданим у сучасних умовах було б введення до складу Міністерства внутрішніх справ України «демонтованого» Національного бюро розслідувань зі статусом самостійного структурного підрозділу. Він діяв би на базі реорганізованих главку з боротьби з організованою злочинністю міністерства та відповідного главку СБУ. Зрозуміло, що таким чином автоматично позбувається невластивих функцій СБУ, чиї підрозділи боротьби з корупцією та організованою злочинністю, у тому числі й на місцях, доведеться реорганізувати. Створення єдиного підрозділу боротьби з корупцією та оргзлочинністю в складі МВС на цих умовах не вимагає додаткового фінансування з державного бюджету.

Значної перебудови потребують й інші державні органи, на які покладено виконання певних внутрішніх «охоронних» функцій.

У зв'язку з цим необхідно в складі Міністерства внутрішніх справ створити новий підрозділ з попередження економічної злочинності — фінансову міліцію. Ця структурна одиниця повинна перебрати на себе функції нині діючої служби боротьби з економічною злочинністю — з одночасною ліквідацією останньої та переведенням особового складу і матеріальних засобів до фінансової міліції. Водночас до складу фінансової міліції долучається і податкова міліція України, що дозволить позбавити податкові органи від не властивих їм правоохоронних функцій.

На цьому тлі беззаперечною буде й потреба організаційної перебудови Державного комітету у справах охорони державного кордону та створення в складі МВС міграційної служби, адже охорона державних кордонів — це одна із внутрішніх функцій держави (традиційно в більшості країн цю функцію покладають на Міністерство внутрішніх справ). Включення Прикордонних військ України до складу МВС України як підрозділу прикордонної міліції одразу дасть позитивні результати, адже завданням прикордонних військ, крім, власне, охорони державних кордонів України, є також боротьба з нелегальною міграцією, перепинення та попередження контрабанди. Чи можна з цим явищем боротися лише у прикордонній смузі та ще й без єдиного організаційного й оперативного керівництва, яким могло б стати Міністерство внутрішніх справ? Безпосередня підлеглість та підконтрольність діяльності єдиному державному правоохоронному органові забезпечить максимальну оперативність у виконанні покладених функцій та підвищить боєздатність.

Всі запропоновані мною організаційні та структурні зміни дадуть можливість, по-перше, значно спростити систему управління всіма названими структурами та підрозділами з виконання ними правоохоронних функцій. По-друге, максимально зосередити їхній потенціал і матеріально-технічні ресурси, сконцентрувати в єдиному державному органі, організувавши оперативно-службову діяльність за основними напрямами боротьби зі злочинними проявами. І, по-третє, значно зменшити управлінський апарат.

Водночас удасться розв'язати ще одну нагальну проблему. Внаслідок реорганізації буде значно скорочено перелік суб'єктів, на яких поширюється дія закону про оперативно-розшукову діяльність (як образно сказав один мій колега-депутат, у державі незабаром уже не буде кого вербувати).

Зрозуміло, що всі ці організаційні зміни потребують відповідного нормативного забезпечення, прийняття необхідних законодавчих актів.

Василь ШАКУН,
доктор юридичних наук,
професор.

Оголошення

ДП «КАТИОН-ЕХІМ»
виробляє і реалізує

— телевізори кольорові і чорнобілі,
— конденсатори танталові, електролітичні, необієві,
— обладнання для переробки сільгосппродуктів: драчки, млини, крупорушки, кукурудзолущилки, корморізки,
— пили маятникові, деревообробні верстати.

Форма оплати — будь-яка.
Можливий бартер.
Телефони для довідок:
(03822)2-95-72, 2-96-52, 2-96-34.
Факс 2-41-46.

До відома громадськості!

Національна енергетична компанія «Енергетика та паливо України» (03087, м. Київ, вул. Уманська, 35. **Телефон 241-07-74, 241-07-75, 241-07-76)** подала до Національної комісії регулювання електроенергетики заяву про видачу ліцензії на здійснення підприємницької діяльності, пов'язаної з постачанням електричної енергії за нерегульованим тарифом на території України.

Арбітражний суд Полтавської області (314000, м. Полтава, вул. Зигіна, 81) порушив справу № 8/143 про визнання банкрутом ТзОВ «Анфея-Світоч», 314000, м. Полтава, вул. Половка, 66; р/р 5467946 у РУКБ «Приватбанк» м. Полтава, МФО 331401, код ЗКПО 24559261.

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Добродійний фонд Ніни Матвієнко (ідентифікаційний код 14358001, юридична адреса: м. Київ, вул. Січневого Повстання, 29) повідомляє про свою ліквідацію відповідно до рішення Конференції фонду від 10 грудня 1999 р.

ООО «ДИНА», свидетельство 23740030 ул. Кирпоноса 13, ликвидируется. Претензии принимаются в течение одного месяца со дня опубликования объявления.

Арбитражный суд Харьковской области (61022, г. Харьков, пл. Свободы, 5, Госпром,8-й подъезд), возбудил дело о банкротстве № 4855/7-72 в отношении МЧП «Козырь и Ко», (юр. адрес: 61091, г. Харьков, ул. Харьковских дивизий, 19, р/с 260013011140 в Межрайонном отделении АКБСР «Укрсоцбанка», код 22614273).

Претензии кредиторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Арбітражним судом м. Києва за заявою ПП «Акрілат-Хімконтракт» порушено справу № 2/732 б про банкрутство ТОВ «Агро-Аржус» р/р 2600503290 в АКБ «Ажіо» МФО 300175, код ЗКПО 24735829, адреса: Україна, м. Київ, пл. Арсенальна, 1-Б. Заяви кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення за адресою м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-в.

До відома акціонерів ВАТ «Молочник»

Правління ВАТ «Молочник» *повідомляє*, що 4 лютого 2000 року об 11 годині за адресою: 10009, м. Житомир, вул. Селецька, 5 у клубі СПТУ № 15 відбудуться чергові збори акціонерів.

Порядок денний:

1. Затвердження регламенту загальних зборів акціонерів.
2. Звіт правління про роботу ВАТ за 1999 рік.
3. Звіт ревізійної комісії.
4. Звіт спостережної ради.
5. Затвердження річного звіту та балансу.
6. Внесення змін та доповнень до нової редакції Статуту.
7. Затвердження основних напрямів роботи та плану розподілу прибутку ВАТ на 2000 рік.
8. Затвердження договору з незалежним реєстратором.
9. Різне.

Реєстрація учасників зборів з 9.00 до 10.30.

Для реєстрації ВАМ слід мати при собі паспорт, для представника доручення та документ, що посвідчує особу.

Довідки за телефонами:
33-29-02, 33-50-24.

Правління ВАТ «Волиньбудсервіс»

повідомляє, що збори акціонерів відбудуться 24 лютого 2000 року о 13 00 за адресою: м. Луцьк, вул. Кременецька, 31.

Порядок денний:

1. Звіт правління про результати фінансово-господарської діяльності за 1999 рік.
2. Звіт ревізійної комісії.
3. Внесення змін та доповнень до Статуту товариства.
4. Затвердження нормативних документів.
5. Різне.

При собі мати сертифікат акцій та документ, що засвідчує особу.

Телефони для довідок:
7-97-84, 7-97-34.

Арбитражный суд Харьковской области (310022, г. Харьков, пл. Свободы, 5, Госпром, 8-й подъезд), возбудил дело о банкротстве № Б-8320/7-73 в отношении ВТП Нововодолажского РПС, (юр. адрес: 63200, Харьковская область, пгт. Новая Водолага, ул. Кооперативная, 8, р/с 26003882 в ХОФ АППБ «Аваль», МФО 350589, код 26511934).

Претензии кредиторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Арбітражний суд м. Києва (м. Київ-30, вул. Б. Хмельницького,44-в) порушив справу № 21/677 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Step by Step» (код ЗКПО 23714110, м. Київ, вул. Довженко, 10; р/рахунок 26001212008001 у ГОУ банку «Україна», МФО 300454), директор підприємства — Маргуліс Артур Костянтинович.

Письмові заяви з майновими вимогами кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Ліквідаційна комісія **ТОВ «Трансгазкомплекс»** повідомляє, що Арбітражний суд м. Києва Постановою по справі № 5/353 б визнав банкрутом ТОВ «Трансгазкомплекс», юридична адреса: м. Київ, вул. Н. Ужвій, буд. 7, кв. 103, ідентифікаційний код № 24725707. Ухвалою Арбітражного суду від 27.12. 1999 року ТОВ «Трансгазкомплекс» ліквідовано як юридичну особу.

Ліквідаційна комісія.

За рішенням правління **Акціонерного Банку «Перший Інвестиційний банк»** у номері газети «Голос України» від 05.01.2000 р. було надруковано оголошення про проведення загальних зборів акціонерів банку. В додаток до публікації повідомляємо про зміни порядку денного, який доповнено пунктом

7. Реорганізація банку у відкрите акціонерне товариство. Також доводимо до відома акціонерів проект змін і доповнень до статуту банку в зв'язку зі зміною статутного фонду:

«Абзац перший пункту 5.1. Статті 5 статуту викласти у такій редакції: «Для забезпечення діяльності Банку створюється Статутний Фонд у розмірі 31 800 680 (тридцять один мільйон вісімсот тисяч шістсот вісімдесят) гривень, який формується за рахунок випуску акцій Банку. Статутний фонд розподіляється на 3164271 (три мільйони сто шістдесят чотири тисячі двісті сімдесят одну) просту іменну акцію (надалі кожна акція окремо іменується «Проста Іменна Акція» та разом «Прості Іменні Акції») номінальною вартістю 10 (десять) гривень кожна та 15 797 (п'ятнадцять тисяч сімсот дев'яносто сім) привілейованих іменних акцій (надалі кожна окремо іменується «Привілейована Іменна Акція» та разом «Привілейовані Іменні Акції») номінальною вартістю 10 (десять) гривень кожна. Будь-яка «Проста Іменна акція», або будь-яка «Привілейована Іменна акція» може додатково іменуватися «Акція» та разом «Акції». Кожна Проста Іменна Акція дає право Засновнику на один голос. Привілейована Іменна Акція не дає Засновнику права голосу. Акції Банку розподіляються між Засновниками пропорційно до їх внесків до Статутного Фонду Банку.»

Також можуть бути змінені інші пункти статуту.

Замість раніше оголошеної дати проведення 23 лютого 2000 року, проведення загальних зборів акціонерів відбудеться 25 лютого 2000 року за адресою: м. Київ, бульвар Т. Шевченка, 5. Початок зборів о 14 годині 00 хвилин.

У номер

✔ **Миколаїв**

Дітлахів нагодує «Сонечко»

Після півторарічного простою відновила роботу міська кухня дитячого молочного харчування «Сонечко», здатна забезпечити різноманітними продуктами п'ять тисяч миколаївських малюків. Це стало можливим завдяки мерії міста та (за її дорученням) приватному підприємству «АНК-сервіс». Його директор Анатолій Катеринчик провів тут реконструкцію, оснастив цехи сучасним технологічним устаткуванням, повернув досвідчені кадри. Відтепер міські дитячі заклади й просто сім'ї, де є малюки, можуть брати з кухні досхочу молоко й кефір, сиркову масу й різноманітні каші найвищого гатунку, відмовившись від імпортного, почасти сумнівного, харчу. Високоякісну, екологічно чисту сировину кухня одержує безпосередньо з ферм приміських господарств, де налагоджено суворий санітарний контроль.

✔ **Київ**

Знову чути крик немовляти

Наша газета вже повідомляла про конфлікт між медичною адміністрацією столиці та колективом акушерсько-гінекологічного відділення 2-ї київської лікарні.

Як стало відомо, Генеральна прокуратура України опротестувала рішення Головного управління охорони здоров'я Києва про скорочення вищезгаданого відділення. Мотивуючи його як таке, що не відповідає Конституції, згідно з якою державні й комунальні медичні заклади не можна скорочувати.

У повідомленні Генпрокуратури є висновок спеціальної комісії та Міністерства охорони здоров'я України про те, що «скорочення 180 акушерсько-гінекологічних ліжок неприпустиме». У розрахунку на 10 тис. населення нормативна потреба в такій медичній допомозі становить 5 акушерських і 4,5 гінекологічних ліжка. У Києві ці нормативи значно занижено: відповідно 3,5 і 3,6. Що, в свою чергу, в екстремальній ситуації може коштувати життя пацієнту, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

✔ **Луцьк**

Одним — цигарки, другим — робота

Пробну партію цигарок випустила нова тютюнова міні-фабрика, що стала до ладу в поліському селі Буцин на Волині. Планується за зміну випускати майже п'ятнадцять тисяч коробок «Волинських» і «Поліських». Перша «дегустація» показала, що волинські цигарки не гірші за «Приму» й «Ватру». А найголовніше — нове виробництво, крім надходжень до місцевого бюджету, дало надію мешканцям Полісся на нові робочі місця. Лише в тутешньому Старовижівському районі число безробітних уже сягнуло за тисячу чоловік.

✔ **Полтава**

«Аз» і «буки» університетської науки

Полтавський педінститут став Державним педагогічним університетом імені В. Г. Короленка. Зміна статусу для колективу це — великі можливості в реалізації творчих планів. У його стінах й надалі проводитиметься не менше 10—15 наукових конференцій, що цілком відповідає вітчизняним стандартам. Водночас тут виходять у світ чотири часописи. Зокрема, «Рідний край» свого часу під такою назвою видавав Панас Мирний. Університет має докторантуру з двох спеціальностей і аспірантуру — з дев'яти. Плановано вже з нового навчального року започаткувати такі спеціальності: економічні, музичні, образотворчого мистецтва, хореографічні.

Веселімося, співаймо — Різдво Христове прославляймо!

Народні звичаї

Вихідними під золотоверхими куполами київських церков, соборів у мелодійному такті злилися удари дзвонів. Колиска православного християнства Київ сповіщав усьому світові про 2000-ліття з дня народження Ісуса Христа.

Символічно, що біля пам'ятника княгині Ользі та Андрію Первозванному (першому учневі Христа) Київміськдержадміністрація на чолі з міським головою Олександром Омельченком подарувала киянам дійство —Святий вечір.

6 січня близько 18-ї години від Софіївського майдану до Михайлівської площі розпочалася святкова хода. Весело дзвеніли дзвіночки в руках дітей з ансамблю «Квіти України», сповіщаючи про початок свята. Один за другим потяглися колективи: «Гомін», під орудою Ященка, академічний хор ім. Г. Верьовки, муніципальний оркестр, ансамбль «Калина», співаючи різдвяних пісень. Останніми на баских конях їхали гайдамаки. На самій площі стояла під солом'яною стріхою хата-покуть, стіл з дванадцятьма стравами.

— Кутя — на покуть, узвар — на базар, —хазяйнувала господиня-ведуча Христина Стебельська. Допомагав їй вести Свят-вечір актор театру ім. І. Франка Олексій Богданович.

Над столом, біля образів горіла лампада. Як символ вічності в кутках висіли павуки. Дух пращурів, продовження родоводу, життя в єдності, злагоді та любові усієї київської родини відображав втановлений великий вівсяний дідух. Кажуть: коли горять свічки на святковому столі, ніби сам Господь домовляється про нашу долю...

Запалив різдвяні свічки міський голова Олександр Омельченко. За його словами, 2000-ліття Христа стане віхою відродження святинь пращурів, повернення людства до духовності. Київ, як столиця незалежної України, стане в цьому прикладом.

Як повідомив головний режисер, ініціатор дійства Володимир Дебелий, це вперше в Україні проводиться Святий вечір за стародавнім звичаєм (зі встановленням дідуха, хати-покуті тощо). Без цього Різдво Христове — не свято. Люди цього вечора повинні пробачати одне одному всі гріхи, звільнивши душу від скверни...

***На знімках:** ось так колядували у Музеї архітектури і побуту, що в Пирогові під Києвом; міський голова О. Омельченко запалює різдвяні свічки в хаті-покуті на Михайлівській площі столиці.*

Наступного дня дійство продовжилося на Хрещатику. Велелюдний натовп співав колядок, пісень разом з троїстими музиками, ансамблями «Берегиня», «Кобза». А під вечір на майдані Незалежності розпочалося феєричне вертепне дійство «Христос народжується». Святково прикрашена сцена (спасибі дизайнерам), казкові персонажі в оригінальному вбранні перенесли глядачів у далекий Віфлеєм... І ось вже волхви сповістили грізного царя Ірода, що народився новий цар, покликаний творити людям добро, — Ісус Христос. Що з'явився він на світ під зіркою Давида, а мати його — Марія. Після чого Ірод затявся вбити Христа. Однак це йому не вдалося. Як свідчення того, над майданом пронеслося тисячоголосе: «Христос народився! Славімо його!» На честь цього відбувся святковий феєрверк. Опісля бажаючі могли скуштували ще й різдвяної куті.

Віталій КРАСНЮК.
Фото Олександра КЛИМЕНКА та Юрія ВЕНГЕРЕША.

Спорт

Переможні старти Зубрилової

Біатлон. У німецькому містечку Оберхоффі відбувся черговий етап розіграшу Кубка Світу. Блискуче виступила багаторазова чемпіонка світу, українська спортсменка Олена Зубрилова. Вона була перша у спринті (7,5 км) і в перегонах переслідування. Тепер біатлонна валка передислокується до іншого німецького населеного пункту — Рупольдінга. Там з 12 по 16 січня відбудеться черговий етап.

Дебют чемпіонату NEBL у Києві

Баскетбол. Перший млинець виявився не глевкий. Чемпіонат Північно-Європейської баскетбольної ліги (NEBL) прийшов до української столиці. Організатори змагання впоралися із покладеними на них завданнями. Протягом двох днів у Палаці спорту були аншлаги. Одразу зазначу, що й умови для роботи преси були на високому рівні.

Тепер про сам турнір, у якому беруть участь команди з України, Литви, Естонії, Латвії, Німеччини, Данії, Швеції, Фінляндії та Росії. Матч триває чотири періоди по 10 хвилин, кожна команда має на атаку 24 секунди. Гра проводиться трикольоровим м'ячем фірми «Спалдінг».

Український клуб БК «Київ» у стартовому матчі першого дня легко впорався з латвійським АСК «Броцені ЛМТ» —97:77 (44:38). А от наступного дня був драматичний матч з шведським «Меджик М7». Усе вирішилося на останніх хвилинах. Господарі буквально вирвали перемогу — 95:92 (57:46). Цікаво, що власником шведського колективу з міста Бораса є легендарний американський супербаскетболіст Меджик Джонсон. Майстер збирається виступати за свій скандинавський клуб і в першості Швеції, і в чемпіонаті NEBL. Але вже на наступних етапах.

Результати інших матчів київського туру: «Калев» (Естонія) — «Меджик М7» — 101:82 (63:39), АСК «Броцені ЛМТ» — «Калев» — 89:75 (39:33).

Тепер чекаємо в гості до нас московський ЦСКА і каунаський «Жальгіріс». Зустрічі з ними відбудуться 13 і 14 лютого. А перед цим кияни гратимуть у Копенгагені, Москві, Вентспілсі та Вільнюсі.

Баскетболістки київського «Динамо» виграли перший матч чергового етапу розіграшу Кубка Ронкетті. В Болгарії вони взяли гору над клубом «Монтана» — 70:65. У цій грі, завередувавши, не взяли участі динамівські легіонерки, американки Леслі Браун та Едді Барнс.

Повторний поєдинок відбудеться в Києві 16 січня.

Хто найсильніший у світі?..

Футбол. У бразильських містах Ріо-де-Жанейро і Сан-Паулу триває чемпіонат ФІФА серед клубних команд. **Група А.** «Реал» (Іспанія, Мадрид) — «Ель-Насер» (Саудівська Аравія) — 3:1, «Корінтіанс» (Бразилія) — «Раджа Касабланка» (Марокко) — 2:0; «Реал» — «Корінтіанс» — 2:2, «Раджа Касабланка» — «Ель-Насер» 3:4. **Група В.** «Манчестер Юнайтед» (Англія) — «Некаса» (Мексика) — 1:1, «Васку да Гама» (Бразилія) — «Саут Мельбурн» (Австралія) — 2:0; «Манчестер Юнайтед» — «Васку да Гама» — 1:3, «Саут Мельбурн» — «Некаса» — 1:3. Фінал турніру відбудеться в Ріо 14 січня.

Зустрічалися земляки

Хокей. Чемпіонат СЄХЛ. **«Сокіл» (Київ) — «Крижинка» (Київ) — 6:1.** Харченко, 15, Олецький, 31, Бобровников, 50, Касянчук, 52, Зіневич, 53, Марковський, 59 — І. Сидоров, 30.

«Сокіл» — «Крижинка». 3:1. Бобровников, 4, Гончаренко, 46, Олецький, 57 — Ніколаєв, 16.

Добірку підготував Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Колектив працівників апарату Верховної Ради України з глибоким сумом сповіщає про передчасну смерть головного наукового консультанта Науково-експертного управління Секретаріату Верховної Ради України, полковника міліції

ЛИТВИНЕНКА Петра Сергійовича

і висловлює щире співчуття рідним і близьким покійного.

Редактор номера Олександр БІЛИК.

Перший заступник головного редактора Анатолій ГОРЛОВ.
Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

◊ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
◊ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
◊ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
◊ Рукописів не повертаємо.
◊ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 175686.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50

Зам. 0311003.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса ВР України: 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-86-50, 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: sekret@golos.relc.com

Засновник і видавець – Верховна Рада України